

JORDANIJA UŽDARĖ SAVO AMBASADA KAIRE

Apie vieną iš trijų suvažiavimų

Didžiosios lietuvių dienos. — Vliko eilinė sesija. — Šviesos sambūrio konferencija. — Lietuvių darbininkų draugijos suvažiavimas.

(Tęsinys)

„Darbo“ redakcijos vardu pranešimą padarė Petrėnas. Kadangi „Darbo“ redaktorius prof. J. Kaminskas dalyvavo Vliko sesijoje, tai jo įgaliojimas „Darbo“ reikalais pranešimą padarė Petrėnas.

Trumpai, suglaustai ir tirštai Petrėnas apžvelgė JAV išeivijos lietuvių kultūros srity neuitus kelius. O tų kelių būta nelengvų, nevisuomet tiesiai į tikslą vedančių, bet bendrai visa suimetus kas nuveikta, tenka tik pasigėrėti ir pasigrožėti.

Amerikos lietuvių spaudos skiltys ir tuomet buvo atviros Lietuvos rašytojams, kai Lietuvoje siautėjo dvigalvio rusų aro okupacijos valdžia, uždraudusi Lietuvoje lietuvių spaudą ir vėlesniais laikais, kai atsirado Lietuvoje savi cenzoriai. JAV lietuvių išeivijos demokratiškoji spauda ir šiandien yra gausi, naši, turininga. Greta kitos demokratijos mintis skiepiančios spaudos talkon atėjo ir „Darbas“. Žmonės nevisuomet principiniai patvarūs. Įvairių aplinkybių verčiami arba nepasirodo kuo esą ar savo pažiūras lengvai kaitelėja. Čia spauda ateina sustiprinti pažangiųjų akciją, gvilidentį gyvenimo raidą, idant padėtų skaitytojui susivaikyti gyvenamoje aplinkoje. Juk ne visa mūsų lietuvių spauda yra demokratijos pradų ugdytoja. „Darbo“ pasirodymas buvo svarbus mūsų gyvenime veiksnys, daugelio laukiamas. Neabejotina, kad kaip praėjus, taip ir dabar „Darbas“ buvo ir yra reikalingas visam demokratijos lietuvių judėjimui. „Darbo“ uždaviniai tolydžio vis auga ir jam sunku visus tuos uždavinius aprėpti. „Darbas“ savo turiniu ir redakcijos supratimu tobulintinas. Prie redakcijos sudarytas kolektyvas bendradarbių, kurie rūpinasi žurnalo turinio gerinimu, jo pavairinimu. Jaučiama, kad žurnalo skaitytojai supranta jo reikšmę, jo ėjimo svarbą ir jo reikalingumą. Skaitytojų tinklas tolydžio didėja, tai jau geras ženklas. Turime dėl jo spaudinimo sunkumų, bet tikimasi juos ūmu laiku įveikti. Dėl to pranešimo kalbėjo Stilonas, Kriaučiukas, V. Kalvelis, Hermanas, J. Vilkaitis, Buivydienė, Taurinskis, Anestis, Rimavičius, Kiznis ir kiti. Visų, kas buvo pasakyta, suglaudus atrodė, kad „Darbo“ pasisekimu visi yra susirūpinę, visi pageidauja, kad žurnalas išieitų nustatytu laiku, gal ateity galėtų pradėti dažniau eiti ir visi reikėtų pasitenkinimą rimtu Petrėno pranešimu „Darbo“ reikalu. „Darbo“ pranešimas buvo visų suvažiavimo dalyvių vienbalsiai priimtas ir pavesta redakcijos komisijai tuo klausimu surašyti atitinkamą rezoliuciją, kuri apimtų visų pasisakiusių pageidavimus.

Tos dienos posėdis buvo baigtas bendra sutartina suvažiavusių ir svečių vakariene. Vakariene valgiais buvo įvairi, kalbomis gausi sąmojais pasidalinta, naujomis mintimis pasizastyta. Be daugelio kitų vakarieniavo K. Bielins, Dariaus ir Girėno paminklo statymo komiteto pirmininkas šalna, LSS

c. komiteto pirmininkas adv. Briedis, LSS c. komiteto sekretorius inž. Balkus, Mačionis, Petrasukas ir daugelis kitų. Įdomiai, gražiai ir greitai bevakarieniaujant prabėgo laikas. Vakarienei šeimininkavo Buivydienė, Spūdienė ir kitos viena kitai talkininkavo.

Birželio 2 d. LDD posėdis

Kaip ir pereinamos dienos, posėdžiui pirmininkavo J. Hermanas. Pirmiausia buvo perskaityti raštu gauti sveikinimai. Jų būta gausu. Ir nepilnai sutikrinomis žiniomis, sveikinusi ir kiti atsuntė viso 476 dolerių aukų. Kaip kas iš sveikinusiųjų ir jų skirtos aukos:

Keistutis Michelsonas — 35 dol., P. Kriaučiukas 10, J. Stilonas 5, A. Blažienė 5, J. ir A. Buivydai 5, T. Laučius 5, B. Spūdienė 5, J. Sutkus 5, Bill Welton 5, J. Rimavičius 5, St. Paražinskis, Melagijų klubo ydard 5, J. Pakalka 3, J. Hermanas 5, V. Gervickas 5, LDD 7 kuopa 50, LDD 3 kuopa Cliffside, N. J., 55, V. Kalvelis 5 dol., tai daugiausia iš Brooklyno. Iš kitur aukų jo ir sveikino raštu: P. Mankus, iš Blackston, Mass. 10 d., Steponavičius, Pasadena, Cal., 2 d., A. Liutkuvienė iš Mass., J. Talalas iš Chicago 2 d., LSS 116 kuopa 10 d., V. Čekanauskas, Meriden, Conn., 5 d., Cibulskis, Stamford, Conn., 5, LSS 4 kuopa 10 d., E. Butkus iš Chicago, Ill., 2 d., A. Jenkins iš Havajų 10, Vaiciekauskas iš Louis, Ill., 2, LDD 35 kuopa 10, D-ras V. Kapis, Norfolk, Va., 5, Dr. D. Pilka iš Boston, Mass., 10, O. Geguzienė iš Boston, Mass., 5, M. ir S. Michelsonai 5 d., LSS 60 kuopa 10, P. Brazaitis 5, LSS 71 kuopa 10, LDD Montreale kuopa, Kanadoje 10, A. J. 10, A. Akelis 5, Grinkevičius 10, Anestis 5, A. Žilinskis 10 ir kiti. Raštų taip pat sveikino D. Britanijos lietuvių socialdemokratų organizacija ir Darbininkų balso redakcija.

Visų sveikinusių žodžių ir raštų turinio neatpasakosi, tai daug vietos užimtų net dienrašty, bet tarp kitų LDD sveikinusių suvažiavimą buvo vienas R. D., kuris prašo jo pavadės viešai neskelbti, nes jis buvo 13 metų pasmerktas Kazakstano vergijon. Jis 6 mėnesius išsėdėjo Vilniaus kalėjime, iš kurio pavyko jam pasprukti. Jis savo akimis yra matęs, kaip 1941 m. birželio 23 d. NKVD agentai geležinkelio stoty žmones į krutines durtuvais badė ir juos šunimis apleido. R. D. buvo Lietuvos laisvės kovų savanoris. Lietuvos okupantai komunistai jį tuoj suėmė ir norėjo jį priversti kitus išdavinėti, jiems šnipinėti. Viso to pasėkoje buvo kalinamas, nes nepakluso komunistų savo draugus išdavinėti. Jis savo sveikinime raštu siūlė protesto rezoliuciją prieš žmonių apgaudinėjimus komunistus, jų kruvinus darbus. Sveikinusio perskaitytas laiškas į visus suvažiavusius padarė gilų įspūdį. (Tąsa 2-rame puslapyje)

— Prancūzų prekinis laivas praplaukė Suezio kanalą. Jis buvo pirmas po kanalo atidarymo, naujajai prancūzų vyriausybei atšaukus kanalo blokadą.

Alžire įvyko jaunų prancūzų demonstracija. Demonstrantai mušė ir spardė alžiriečius ir plėšė jų krautuvas. Žuvo 12 alžiriečių. Demonstracija įvyko po to, kai dėl sukilėlių mėsos, bombos žuvo 18 žmonių.

Prezidento, gubernatoriaus ir kitų pareiškimai minint baisų birželį

NEW YORKAS. — Pereitą sekmadienį lietuviai, latviai ir estai suruošė Town Hall bendrą laisvės mitingą paminėti 1940 ir 1941 metų bausiusius birželio mėnesius — Pabaltijų valstybių užgrobimą ir masinius tremimus metais vėliau.

Tarp daugelio Amerikos kongreso narių, visuomenės veikėjų, atsitusių pareiškimus, drąsinančius pabaltiečius testis išsilaivimo kovą, buvo ir JAV prezidento bei New Yorko valstybės gubernatoriaus.

Pabaltijai laisvę bus statyta

Prezidento pareiškimė pabaltiečiams pasakytą:

„Mūsų tikėjimas, kad Pabaltijai tautų laisvę bus atstatyta, išreiškia mūsų atsidavimą tiems pagrindiniams laisvės ir savarankiškumo principams, kuriais buvo sukurtos Amerikos tautos“.

New Yorko gubernatoriaus Harriman pareiškė:

Šis birželis yra septynioliktas nuo laisvės mylinčių lietuvių, latvių ir estų tautų brutalaus pavergimo, kurį įvykdė piktosios Kremliaus jėgos. Jis atžymi ir 16-tą sukaktį nuo pirmųjų masinių deportacijų iš tų šalių, davus įsakymą Sovietų diktatūrai. Įvairiais būdais prisidengiant, deportacijos iš Pabaltijai ir toliau tebevykdomos, kas purto ir toliau pasaulio sąžinė. Jūs darote gerai, stengdamiesi išlaikyti prispaustų pabaltiečių širdyse dvasią priešintis Sovietų imperializmui ir tironijai...

Dėmesio, amerikiečiai

Senatorius Irving Ives, sveikindamas pabaltiečių laisvės mitingą, pasakė, kad tai yra gera proga atkreipti amerikiečių, kurie tik myli laisvę, dėmesį. Amerikiečiai neprivalo pamiršti bausių birželio įvykių Pabaltijai ir nepalauti dirbus, kol raudonoji tironija galiausiai sugrius.

Kongreso atstovas Frank Becker priminė visam pasauliui, kad jis negali ramiai laikytis ir žiūrėti, kaip pabaltiečiai stengiasi išsilaivinti iš komunistų pančių.

• Demokratų senatorius Fulbright (Ark.), priklausęs užsienio santykių komitetui, pataria JAV pripažinti komunistinės Kinijos valdžią. Jis mano, kad tai paskatintų Mao Tse-tungą atsiskirti nuo Maskvos sąjungos, kaip tai padarė Jugoslavijos diktatorius Tito 1948 metais.

Politinėse riaušėse Libanone nukauta 20

Rinkimus laimėję Vakarų draugai

BEIRUTAS, Libanonas. — Tarp Vakarų ir Egipto politikos šalininkų maronitų krikščionių kapinėse Miziara kaime kilo tokios aršios muštynės, kad joms išblaškyti policija turėjo šauktis kariuomenės pagalbos.

Malšinant riaušes buvo nukauta 20 žmonių, 30 sužeista. Vykę rinkimai į parlamentą davė progos sukelti riaušes ir kitose vietovėse. Pereitą sekmadienį buvo keliose srityse vėl renkami atstovai į parlamentą. Rinkimuose, kaip ir priešpaskutinį sekmadienį, daugiausiai laimėjo Vakarų draugystės šalininkai, kurie remia dabartinę vyriausybę, pasisakiusią už lkes doktriną. Kitą sekmadienį bus rinkimai likusiose apygardose. Parlamentas susideda iš 66 narių. Iš jų 37 naujai išrinktieji yra dabartinės vyriausybės politikos remėjai. Tikrųjų Naserio draugų tuo tarpu tik 3 tepateko į parlamentą.

Nusižudė pašaukus į kongreso k-tą

MONTEREY, Cal. — Kongreso priešamerikinės veiklos komitetas pašaukė apie 50 įtariamų komunistų iš mokslininkų ir laisvųjų profesijų žmonių apklausinėjimams apie jų komunistinę veiklą.

Vienas iš jų, Stanford universiteto biochemikas William Serwood, 40 metų, ryžosi geriau nusižudyti, negu vykti į komiteto apklausinėjimus. Jis paliko žmoną ir 4 vaikus.

SSSR pralinks JAV, pranašauja farmeris

Amerikiečio šnekos skambaramas, kaip graži muzika

MASKVA. — Sovietų spauda priduoja didelės reikšmės vieno Amerikos farmerio pranašystei, kad Sovietų Sąjunga pralinks savo žemės ūkio gamybą ir gyvulininkystę Jungtines Valstybes. Panašiai šnekėjo ir Chruščevas Amerikos televizijos programoj.

Farmeris priklausau žemės ūkio privačiai ekskursantų grupei iš Illinois valstybės. 32 farmeriai dabar važinėja po Sovietų kolchozus.

BAIGIA IŠIRTI ARABŲ „KETURIŲ DIDŽIŲJŲ“ VALSTYBIŲ VIENYBĖ

Sirija atsisako mokėti žadėtą paramą AMMAN, Jordanija. — Jordanija nutarė uždaryti savo ambasadą Kaire

basadą Kaire ir įsakė visiems diplomatams ir tarnautojams grįžti namo. Užsienio reikalų ministeris Rifai paaikšino, kad šis žygis dar nereiškia diplomatinio santykių nutraukimą tarp Jordanijos ir Egipto.

Vakarai remia SSSR pasiūlymą uždrausti atominis bandymus

LONDONAS. — Vakarų valstybių delegatai nusiginklavimo konferencijoj pažadėjo remti naująjį Sovietų pasiūlymą — sustabdyti iš pradžių laikinai (2-3 metams) visų branduolinių ginklų bandymus.

Vakarų šalims patiko Sovietų pasiūlyme naujenybė — įsteigti tarptautinės priežiūros (Jungtinių Tautų) inspekcijas Sovietų Sąjungoje, Amerikoje, Anglijoje ir Pacifike, kur bandomi branduoliniai ginklai.

Sovietai ligi šiol priešindavosi bet kokiai tarptautinei inspekcijai nusiginklavimo pasižadėjimas tikrinti. Vakarų šalys mano, kad inspekcijos, kurios būtų įsteigtos branduolinių ginklų bandymų moratoriumui pridaboti, galėtų vėliau išsiplesti į tarptautinę nusiginklavimo kontrolę.

Konferencijoj dalyvauja JAV, Anglijos, Prancūzijos, Kanados ir Sovietų atstovai. Šios valstybės sudaro JT nusiginklavimo komisijos padalinį.

Haiti respublikoje žuvo 50, sužeista 200

Minia priešinasi juntai

PORT AU FRANCE. — Šeštadienį ir sekmadienį Haiti respublikoj kariuomenė nukovė 50 žmonių ir daugiau kaip 200 sužeidė.

Kariuomenė malšina nuvers-tojo laikino prezidento Daniel Fignole šalininkus. Fignole buvo unijų vadovas ir matematikos profesorius. Jo rėnėjai yra iš didžiausios dalies darbininkai. Jie tikisi streikais nuverst naująjį diktatorių armijos viršininką gen. Kebreau.

Nuverstasis prezidentas Fignole, išsilaikęs valdžioj tik 2 savaites, atskrido į Miami ir iš čia atvažiavo į New Yorką kaip politinis pabėgėlis.

Ancevičius liko trečiojoje vietoj

Trinity apylinkėj laimėjo liberalai lenko pagalba

TORONTO, Ont. — Užpereito pirmadienio rinkimuose į Kanados parlamentą liberalų kandidatai pralaimėjo Toronte visas vietas, išskyrus Trinity apylinkę, kurioj kandidatavo ir Dr. Ancevičius, CCF partijos sąrašė.

Liberalai šioj apylinkėj patatė lenką Dr. Haidasz, kuris patraukė į savo pusę nemažą balsų iš tautinių grupių, žadėjusių remti Dr. Ancevičių.

Dr. Haidasz, laimėjęs 6,940 balsų, pateko į parlamentą. Po jo sekė konservatorių kandidatas ir trečiojoje vietoj liko CCF kandidatas Dr. Ancevičius su 4,291 balsu.

Ambasadą uždarymas vis tik yra aiškus įrodymas, kad santykiai tarp šių dviejų arabų valstybių nesulaikomai rutuliojasi į blogąją pusę. Jordanija ištrėmė Egipto attache už sąmokslą nužudyti karališkos šeimos narius. Egiptas įsakė išvažiuoti Jordanijos ambasadoriui. Jordanija tada nutarė ambasadą laikinai uždaryti. Ji be to nepriėmė Egipto ambasadoriaus, paskirto prieš mėnesį laiko.

Kas liko iš vienybės deklaracijos

Dar prieš keletą mėnesių, suvažiavę į Kairą Jordanijos ir Saudi Arabijos karaliai bei Sirijos prezidentas kartu su Egipto prezidentu paskelbė „4 arabų didžiųjų“ vienybės deklaraciją. Jaunasis Jordanijos karalius Husseinas buvo ten apgautas keliis kartus. Jis pažadėjo išstumti anglius iš bazių Jordanojoj, atsimesti nuo savitarpinės pagalbos sutarties. Kiti trys draugai pažadėjo sudėti tą sumą (\$35 mil.), kurią Jordanija gaudavo kasmet iš anglų kariuomenės išlaikyti.

Iš tų 4 draugų pasidarė du atskiri frontai — Jordanijos ir Saudi Arabijos karalysčių prieš Egipto ir Sirijos respublikas. Nei Egiptas, nei Sirija dar nedavė ir nemano duoti žadėtos paramos Jordanijai. Saudi Arabija nuo savo dalies neatsisako. Irako karalius, Faisal, Jordanijos karalius pusbrolis, pažadėjo mokėti Jordanijai Sirijos nemokamą dalį.

Bet ir po to Jordanija negalės išsiversti ir bus priversta prašyti Amerikos pagalbos, kartu vaidinant prieš arabus, kad jis nemėgsta draugauti su jokia Vakarų valstybe. Prezidento specialiai pasiuntiniui Richards buvo pasakyta, kad jis nevažiavė į Jordaniją kalbėtis apie lkes doktriną. Richards nevažiavo. Bet Amerika tuoj pasiūlė \$10 mil. paramos būtiniausioms Jordanijos išlaidoms padengti.

Indai primušė 2 amerikietes

JAV valdininkės palaikė kaimiečių vaikų vagimus

DELHI, Indija. — Dvi amerikietės, JAV techninio bendradarbiavimo ekonominio skyriaus valdininkės, važiuojant automobiliu vakarinėj Indijoje, pateko į nedraugiškų kaimiečių rankas ir buvo taip sumuštos, kad atsidūrė ligoninėj.

Kaimiečiai manė, kad jos yra jų vaikų grobikės. Pastaruoju laiku ten buvę pavogta apie 20 kūdikių. Kai jų automobilis, vairuojamas indo, sustojo, kas tai iš minios sušuko, kad jos yra vaikų vagys. Mat, kai tik automobilis sustojo, jį tuoj apspito būrys vaikų. Tik pasirodžius įtakingam kaimo mokytojų, minia sustojo moteris mušusi.

Jos buvo Miss Alice McKinney, 41 metų, iš Hammond, Ind., ir Miss Dorothy Barbes, 42 metų, iš Memphis, Tenn.

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

Po tų visų sveikinimų J. V. Stilonas padarė platų pranešimą LDD ir "Darbo" organizacijos reikalais. Jis prisiminė, kokiame gyvenimo aplinkybėse įsikūrė iki šiol gyvuojanti Lietuvos darbininkų draugija. 25 metų LDD gyvavimas nėra toks ilgas, bet turint galvoje bendrai visos lietuvių išeivijos visuomeninį gyvenimą ir tas aplinkybės, kuriose teko LDD veikti, tai ilgokas laiko tarpas įvairiais pasaulinio masto įvykiais kupinas.

1932 m. buvo gyvas reikalas darbininkams atsispirti prieš nukrypėlius kairėn komunistus ir pasvirusius dešinėn. Tada darbininkija buvo iš kairės veikima komunistų ir iš dešinės plakama įvairios spalvos fašistų. Anuomet ir iš Lietuvos pūtė labai nepalankūs vėjai lietuvių išeiviams. Ten laisvę tremė fašizmas pasinėšusieji vadinamieji tautininkai Smetonos vedami. Pasirodė, kad LDD įsikūrimas buvo laiku padarytas, nes ūmu laiku ji susilaukė daugiau kaip tūkstanties narių, kurie buvo įvairiose vietose susimėtę į 35 kuopas. LDD savo veikimui dėjo kultūros darbą. Kultūra be politikos sunkiai įmanoma, nes viena ir kita glaudžiai siejasi. Bet LDD pasirinko tokį kultūros darbą ir bendrai veikimą, kuris labiausiai apima visą darbininkijos buitį ir jų dienos rūpesčius. Tas darbininkijos kelias, jos siekiama kultūra veda į socializmą. LDD yra artima ir gimininga socialistinio sambūrio organizacija. Iš čia seka jos glaudus bendradarbiavimas su Lietuvių socialdemokratų sąjunga Amerikoje. Tai dvi broliškos organizacijos. LDD nusižiūri į Anglijos darbo partijos veikimą ir visai galimas daktas, kad netolimoje ateityje ir JAV darbininkija su savo visu veikimu pasuks Anglijos darbininkų partiją. Kas mano, kad socialistų judėjimas, nors ir čia, Amerikoje, artėja pakasyn, tokie skaudžiai klysta, LDD turi savo ateitį ir jos veikimas stiprės, auga. Toliau J. Stilonas su-

minėjo tuos kelius ir nustatinėjo ateities veikimo gaires.

Jo pranešimas pažadino visą eilę norinčių pasisakyti. Visi gerai įvertindami jo pranešimą, dar ir savo mintimis papildomai pasidalino. Tarp tokių buvo: Paulauskas, Anesta, Kiznis, Balbus, Buivydas, J. Vilkaitis ir kiti.

J. Kiznis padarė pranešimą LDD kultūriniais uždaviniais. Jis pagrindinai išskirstė šio suoliais einančios pirmyn technikos anžiūje darbininko sąvoką. Dabar ta sąvoka apima ne vien tik sunkų fizinį darbą dirbantįjį, bet ir kiti visi pramonės gamybos procese dalyvaujantieji. Taigi, dabar ir aukštai kvalifikuotas inžinierius, ekonomistas, chemikas ir kiti įeina į darbininkų kategoriją.

Toliau jis apsispyto ties klausimu, kas yra kultūra ir kokie jos uždaviniai. Ypač kokie jos uždaviniai dabar, civilizacijai buojant. Jo supratimu LDD pasirinko tikrą kultūros kelią ir privalo jo laikytis. Čia jis sužymėjo, kokie veiksniai sudaro kultūrą.

Kadangi prof. J. Kaminskas dėl Vliko posėdžių negalėjo ateiti su savo pranešimu, tai jo dienotvarkės punktas buvo išimtas ir pakeičtas LDD c. valdybės rinkimų. Naujon valdybės nominacijos komisijos pasiūlymu buvo išrinkti: adv. S. Briedis, J. Buivydas, P. Brazaitis, W. Anesta, J. Stilonas, V. Kalvelis, Kriauciūkas, B. Spūdienė ir Rimavičius. Pavauduotojai: R. Spūdis, O. Blažienė ir Bukaveckas. Išrinktoji c. valdyba pareigomis šiaip pasidalino: J. Buivydas — pirmininkas, Kriauciūkas — sekretorius ir J. Rimavičius — iždininkas. Iki šiol LDD c. valdyba buvo Bostone; nuo šiol jos centras pasilieka Brooklyne, N. Y.

LDD suvažiavimas priėmė visos 6 nutarimus — rezolucijas ir pasveikino prof. J. Kaminską, negalėjusį asmeniškai suvažiavime dalyvauti.

Priimtos rezolucijos bus paskelbtos atskirai.

J. Vks.

(GALAS)

Naujienu piknikas

Ir kas g-lejo tikėtis tokios dienos!

Tai buvo vienas iš dažniausiai kartojamų išsireiškimų Naujienu piknike, kuris birželio 16 d. įvyko p. Bučo gražiame darže.

Ir iš tiesų sunku buvo tikėtis tokios išimtinai gražios dienos. Per visą savaitę oras pasižymėjo savo nepastovumu. Beveik kiekvieną dieną lijo. O savaitės viduryje dar paplūpo, kad daugelio namų rūsiuose tiesiog plaukti buvo galima, — tiek vandens ir juos prisiskundė. Net šeštadienį pietinėje miesto dalyje įvyko tikra liūtis, — lijo kaip iš viedro.

Oro spėjikai, kaip amerikoniai sako, "couldn't make their minds" — jie vis pranašavo šlapia savaitgalį. Šlapia, tvankų ir debesuotą. Šeštadienio rytą jie sakė, jog sekmadienį ir perkūnas trankysis ir lietaus būsią. Net sekmadienio rytą per audrą vis garsdino, jog kada nors vakare bus lietaus.

Visi tie spėjimai neišsipildė. Diena pasitaikė pati šilčiausia šiais metais. Saulė tiesiog riedėjo žeme. Ir į pikniką žmonių suvažiojo tiek, kaip seniai kada yra buvę. Automobilams skirtose aikštėse vietos pritrūko. Teko naujos vietos ieškoti.

Nors stalų pikniko darže yra pusėtinai daug, bet jie kaip be matant visi buvo užimti. Prie jų susėdė ir vaishinos šeimos, būreliai draugų ir pažįstamų. Ir buvo tikrai malonu medžių pavėsy atsigaivinti, nes saulė tikrai smarkiai kepino.

Žmonių suvažiojo ne tik iš plačiosios Chicago, bet ir iš įvairių tolimų vietų. Piknike matėsi ponai Sophie ir Harry Waiter iš Kalifornijos, gerokas būrys floridiečių (p. Willis, Seštokai, I. Miletz ir kiti), kurie trumpam laikui atvyko į žiemius ir netrukus vėl grįš atgal į saulėtą Floridą.

Atsilankė ir pikniką ir dailininkas Povilas Puzinas. Jis turėjo progos ten šūistiti su savo draugais ir pažįstamais.

Pikniko programa buvo itin įdomi. Stipruolis Alex Kigas buvo didelė atrakcija. Žiūrint į jį darosi visai suprantama, kodėl jis laimėjo "Mr. Illinois" ir "Mr. Chicago" titulus. Tai kūno išvystymo atletas. Ir kaip jis nepaprastai gražiai ir vikriai tuos sunkumus gali kilnoti!

Gražiai pasirodė Irene Protas, Kristina Austin ir Vanda Zabelo, padainuodamos visą eilę dainų ir atlikdamos vieną kitą šokį.

Be to, trumpą kalbą pasakė Naujienu redaktorius P. Grigaitis.

Žodžiu, piknikas buvo labai gražus, nuotaikingas ir linksmas. — k.

PIRMOJI NAUJIENA AMERIKOJ

Gauta 10 lietuviškų plokščių, albumas, kuriame yra 29 kūrinių — įvairios liaudies dainos ir tautiniai šokiai. Kaina — \$14.85.

Be to galite įsigyti ir pasiųsti į Lietuvą sekančius dalykus:

1. Foto aparatų nuo \$15.
2. Sveicariškų laikrodžių, nuo \$12.
3. Akordeonų, armonikų nuo \$50.
4. Rašomų mašinėlių su lietuvių ir kitų kalbų raidynais nuo \$50.
5. Siuvamų mašinų nuo \$30.
6. Plunksnakočių 14 karatų aukso nuo \$5.
7. Deimantinių peilių stiklui pjauti nuo \$4...

šias prekes galite pasiųsti į Lietuvą ir į kitus kraštus. Reikalaukite katalogų ir kitų informacijų: J. KARVELIS, 3322 So. Halsted St., Chicago, Ill., telefonas YArds 7-0677.

P. S. Reta proga nebrangiai įsigyti foto aparatą Contax su visais priedais.

Automobilistas bandė nusižudyti

Yale universiteto studentas Jeffery Kahn, 19 metų, norėdamas nusižudyti dėl nelaimingos meilės, trenkė savo sportiniu automobiliu į medį Winnetkoje.

Virsdamas medis nutraukė elektros laidus. Jie nukrito, leisdami kibirkštis į kitą gatvės pusę. Studentas, sunkiai sužeistas, nugabentas į ligoninę. (v)

Naujausieji leidiniai

NAUJIENOSF — galima gauti šias knygas:

1. Prof. Vaclovui Biržiškai iminti, 24 puslapių knygtutė, išleista mokslininko laidotuvių proga. Kaina \$1.00.
2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Se-nųjų lietuviškų knygų istorija". Kietais viršeliais \$2.50, minkštais — \$2.00.
3. Teodoro J. Kučinsko "Lyties garbinimas", 144 psl., \$1.50.
4. Dan Kuraičio "Daug kraštų daug žmonių", \$2.00.

Knygas gausite paštu, jei pasiusite pinigų tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

Vyrai gali pasirinkti tarnybą

— Primenu visiems jauniems vyrams, kad High School baigę sieji gali pasirinkti vieną iš 87 techninių mokyklų pirmą, negu jie bus prisaikdinti karo tarnybai. — pareiškė Master Sergeant Anthony Bujanowski, kuris vadovauja Armijos ir Aviacijos Rekrutavimo Įstaigai, esančiai 1831 Blue Island Avenue.

Rekrutavimo Įstaiga dabar yra atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais iki 9:30 P. M., kad dirbantieji arba kitiems dalykais užimti jaunuoliai galėtų į ją užėiti ir pasiteirauti. In-jei patefonuosite TA 9-2242, formacijų taip pat galima gauti.

— Mazieji neturėtų tremtyje būti bėgantieji padės lietuviams.
Garsinkitės "N-nose"

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1957 metais birželio 16 dieną mirė mano mylimas brolis

A + A ZENONAS STADZEVIČIUS

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips' koplyčioje, 3307 So. Lituania Avenue.

Ketvirtadienį, birželio 20 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Nuliūdusi:

Sesuo Irena Raila.

Dėl informacijų tel.: YArds 7-3401.

BARBORA JANKAUSKIENĖ (PAGAL TEVUS VAISVILAITĘ)

gyveno 6815 So. Maplewood Ave.

Mirė 1957 metų birželio 16 dieną, 4 valandą po pietų. Gimusi Lietuvoje, Rietavo parapijoje, Laužų kaime. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Jonas, sūnus Jonas, marti Lila, dukter Berice, žentas Edward Gruca ir šeima; dukter Josephine, žentas George Benas ir šeima; brolis Jonas ir šeima, brolis Petras ir šeima; sesuo Bronislava ir šeima, pusbroliai: Vaclovas Pocius ir šeima, Stanislovas Pocius ir šeima, Stanislovas Dargis ir šeima; pusseserė Marijona Walskis, svogerka Ona Nasakaitienė ir šeima, svogerka Marijona Kalinauskienė ir šeima; kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Sv. Barboros Draugystei, Amžina Marijonų Rėmėja ir Rožanavos Draugijai.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus kopl., 6812 So. Western Ave. Trečiadienį, birželio 19 dieną, 10 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Sv. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Barboros Jankauskienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Sūnus, Marti, Dukterys, Žentas, Broliai, Sesuo, Pusbroliai, Pusseserės, Svogerkos ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Antanas Petkus. Tel.: GRovehill 6-2345.

ROKAS DARASKA

gyv. 1117 So. Spaulding Ave. Namų tel.: NE 8-6629

Mirė 1957 m. birželio 16 d., 11 val. ryto, sulaukęs senatvės.

Gimęs Lietuvoje, Kruopių vals., Darbių kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Ona, pagal tėvus Galvinauskas, dukter Stella Rumchik, žentas John ir anūkai: Rudy ir Steven; brolio dukterys: Vera Mistasas, jos vyras Donald, gyv. Rockford, Ill.; Mary Rohack, jos vyras Joe ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Garfield Parko Lietuvių Klubui ir Janitors Union. Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave.

Trečiadienį, birželio 19 dieną, 8:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Roko Daraskos giminės, draugai ir pažįstamieji nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterė, Žentas ir kiti giminės.

Laid. direkt. Petras Bieliūnas. Tel.: LAfayette 3-3572.

POVILAS TAMAŠAUSKAS

gyv. 3360 So. Lowe Ave.

Mirė 1957 m. birželio 16 d., 5 val. ryto, sulaukęs puse amžiaus. Gimęs Panevėžio apskr. Naujamišio parap., Gustonių kaime.

Amerikoje išgyveno 45 metus. Paliko nuliūdę: sesuo Ona Gerstautas, svogeris Adolph; 2 broliai: Antanas ir Petras, sesers vaikai: Patricia Gedville, josios vyras Antanas; Povilas Benny, jo žmona Nancy, ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Lietuvoje liko brolis Pranas.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 So. Lituania Ave.

Trečiadienį, birželio 19 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Povilo Tamašausko giminės, draugai bei pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Sesuo, Broliai, Sesers Vaikai ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Jurgis F. Rudminas. Tel.: YArds 7-1138.

— Mazieji neturėtų tremtyje būti bėgantieji padės lietuviams.

Garsinkitės "N-nose"

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELINČIA GELES VISOMS PROGOMS

2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS

Telegrama i Visas Pasaulio Dalis

KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKU

BEVERLY HILLS GELINČIA GELES VISOMS PROGOMS

2443 W. 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA Gėlininkas

4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausią ir Didžiausią Laidojimo Įstaigą

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741-1742 ir LAfayette 3-9851

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kl.

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Donald A. Petkus

Laidotuvių Direktorius

PILNAS LAIDOJIMO PATARNAVIMAS SU KARSTU: nuo \$285, \$390, \$495, \$585, \$690, \$795, \$880, \$995 ir daugiau

1410 So. 50th Ave.

Telefonas: TO 3-2108-09
CICERO 50, ILL.

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 South Western Avenue Tel.: GRovehill 6-2345-4

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDESIO VALANDŲ SAUKITE

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

3 ATSKIROS VESINAMOS KOPLYČIOS

6845 S. Western Ave. RE 7-8600-3601

Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų.

NARIAI

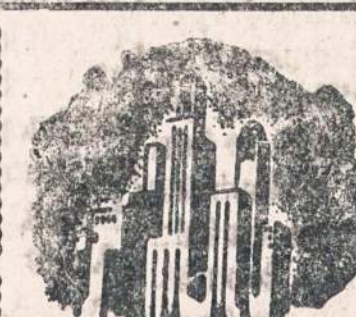
Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1008

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANIA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VirgInia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANIA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE

1424 So. 50th Ave., Cicero

Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

— Buve tremulniai, nepamirsite likusių mūrose/stovyklose savo draugų. Bepa vieną kartą mėnos uždarys

SANTARIEČIŲ DARBŲ BARUOSE

IV

Šiame ketvirtame ir paskutiniame straipsny bandysiu baigti pasakot apie bendruosius organizacijos darbus, kuriuos, sukaupe savo jėgas, bandom kartu atlikti bei apie atskirų santariečių veiklą Santaroje ir už jos sienų.

Viena iš svarbiausių politinių studijų buvo įvykdyta V. Steponavičiaus, A. Gurecko, A. Rato ir A. Revento, kurie sudarė Liberalinių Grupių Santykiams Studijuoti komisiją ir jos išvadas pateikė trečiajam visuotiniam Santaros suvažiavimui. Jų darbo santrankėlė atrodė maždaug taip.

Liberalų grupių bendri bruožai ir skirtumai

Per keliolika metų be varžybų dėl valdžios mūsų politinių partijų rolės pamažu pakito. Liaudininkų radikalumas ir tautininkų konservatyvumas daliai pasikeitė rolemis. Kartais išgirtam tautininkui siūlant radikalias reformas, o liaudininkui atsisotant už nuosaikesnes. Pažiūrų skirtumai į reformas yra daugiau asmeniškai negu partiniai.

Abi grupės yra už aiškesnį valstybės-bažnyčios atskirimą, kad ir nebūtina tokių radikalų kaip Amerikoj, ir už privačią iniciatyvą ekonominiame gyvenime.

Skirtumai atsiranda pažiūrose į valdžios formų tobulumus. Liberalinės grupės pilnai tiki demokratijos gerumu ir mūsų pribrindimu tokiai valdymo formai. Tačiau liaudininkai yra šalininkai proporcinės rinkimų sistemos, kuri duoda progos smulkios partijos klestėti, o tautininkai ir Rezistencinė Santarvė už anglo-saksų sistemą (stiprią "ežeculatyv" šaką, madžoritarinę rinkimų sistemą).

Didesnis tarpeklius tarp šių grupių pažiūrų atsiranda tremties laisvinimo darbo vadovybės atžvilgiu. Liaudininkai skaito Vliką vyriausiu veiksmu, kuriam visi organai turi subordinuotis, o LNT "tautininkų ir jų satelitų" organu. Tautininkai LNT laiko lygia Vlikui, kuris yra per šiuos keliolika metų savo asmenybę pakeitęs, ir remia diplomatinę tarnybą, kurios subordinavimą Vlikui jie skaitytų jos mirtim, nes tada užsienio valstybės galėtų atitraukti savo pripažinimą jai. Šis punktas ir yra barikada pilno bendradarbiavimo atsiekimui.

Išanalizavus sutarimus ir skirtumus komisija prieina prie sekančių pasiūlymų:

a) Prieš susijungiant į vieną grupę liberalinės partijos turėtų susitarti dėl valdžios sistemos. Susijungimas turėtų prasmės tik anglosaksų tipo mažoritarinėj sistemoj.

b) Jaunimas turėtų duoti pavyzdį ir pats apsiųngt inkorporuojant L. S. Santarą, šviesos

Sambūrį ir Santaros filisterius. Tuo būtų įrodyta vienybės reikšmė ir nauda emigracinės sąlygoje.

c) Tremties politiniai kviirčiai yra demokratinų principų nesupratimas. Vieningai politinei vadovybei atstatyti komisija siūlo:

1. Priimti principą, kad joks politinis organas neįpareigoja nei tautos nei valstybės.

2. Kiekvieno lietuvio ar lietuvių politinio vieneto pareiga yra veikimas sudarymui sąlygų Lietuvos atstatymui.

3. Kiekvienas politinis žygis ir veiksnys vertinamas pagal savo efektingumą sudarymui sąlygų tautai savo valstybę atstatyti.

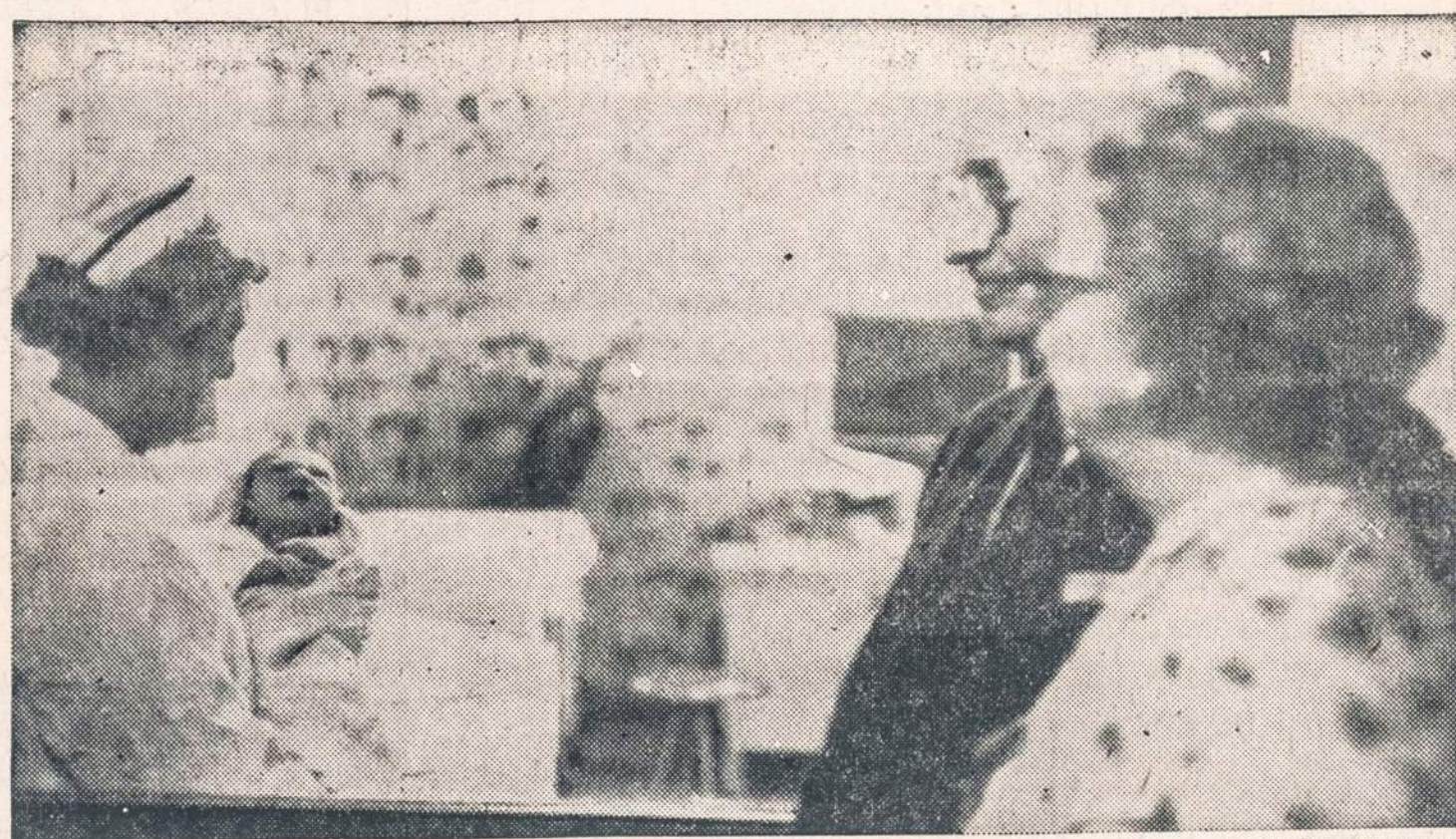
d) Neaiškumų ir nesusipatėjimų sumažinimui panagrinėti demokratinės esmės klausimus.

e) Užmegsti ryšius tarp liaudininkų, tautininkų ir Rezistencinės Santarvės.

f) Nors politinės grupės siūlė, kad Santaros nariai įeity į tokias grupes susipažinti su politinės veiklos problemomis, komisija abejoja tokios veiklos pravartumu, nes vargu ar galima grupinę vienybę atsiekti iš vidaus. Politines problemas studijuoti reikia Santaros ribose. Partijoms siūlo išlyginti skirtumus ir įsijungti į vieną liberalinę veiklą.

Antrasis komisijos pasiūlymas (Santaros-Sviesos Federacija) jau išėjo iš lopšio stadijos ir tikimasi greit bus įgyvendintas. Abiejų organizacijų atstovai J. Valaitis, R. Mieželis, A. Gureckas, J. Petkevičius, A. Petrikas ir L. Sabaliauskas suprojektavo ir atidavė ratifikavimui federacijos įstatus. Kaađngi abi organizacijos veikia panašiais principais ir siekia to pačio tikslo, vienybės ir veiklos sustiprinimui abi organizacijos sudaro bendrą Federaciją. Santara palieka veikti studentų plotmėje, šviesa ir Santaros filisteriai koncentruoja savo veiklą visuomenėje.

Neapsiriboją Santaros veikla šiais keliais darbais. Ši sezoną skaitlingi susirinkimai ir paskaitos įvyko ir vyks įvairiuose skyriuose. Nesuminėjau nei suvažiavimų, kurie nuolatos jungia santariečius ir visad atneša daug sveikų idejų; nesuminėjau nei atskirų santariečių veiklos už organizacijos rėmų. Santariečių tikslas (Lietuvos laisvinimas ir didesnis žmogaus bei jo idejų supratimas) juos veda į visuomenę, kur vienetuose kaip Lietuvių Studentų Sąjunga, LB, Balfas ir panašiose organizacijose jie atiduoda savo laiką ir energiją tų idejų įgyvendinimui. Tikiuosi, tačiau, kad ši straipsnių serija padės skaitytojams susidaryti vaizdą apie Santarą ir suprasti, kokie yra Santaros tikslai ir darbai.

Buvęs JAV prezidentas Harry Truman ir jo žmona Bess žiūri į savo anūką Clifton Truman Daniel Doctor's ligoninėje, New Yorke.

Iš Pabaltiečių Tyrinėjimo Instituto veiklos

(Elta) Neseniai paskelbtas "Baltisches Forschungsinstitut" (Pabaltiečių tyrinėjimo institutas) vedėjo 1955-56 metais, prof. Dr. Zenono Ivinskio pranešimas vokiečių kalba apie to instituto veiklą.

Mokslinių darbų srityje to instituto narys prof. Dr. M. Toomse toliau tęsęs estų kalbos ir tarmių tyrinėjimus. Kitas narys, prof. Dr. Edgar Kant, paskelbęs eilę mokslinių straipsnių apie istorinę Pabaltijo krašto geografiją ir kitomis temomis. Dr. Otto A. Webermann dirbęs prie estų tautotyros mokslininko Schiltz-Bertram palikimo ir Pabaltiečių istorikų sesijoje Goettingene 1955 metais skaitęs paskaitą apie jį. Be to, jis parašęs eilę straipsnių apie Estiją ir Suomiją Herderio leksikonui ir keletą recenzijų estų enciklopedijai. Atstovavęs estų PEN klubų kongrese Vienoje 1955 metais.

Prof. Dr. Ed. Šturms toliau ruošias stambesnę veiklą apie Rytų Pabaltijo ankstyvesnę istoriją. Veikalą išleis Dr. Habelt leidykla Bonnėje. Svečio profesoriaus teisėmis jis buvo numatęs eilę paskaitų indogermanų klausimais, bet dėl ligos buvo priverstas paskaitas nutraukti. 1955-56 m. žiemos semestre skaitė apie Rytų slavų pristoriją. Be to, yra paskelbęs keletą straipsnių apie gintarą ir kitas iškasenas.

Magistras Georg Vigrabs buvo gavęs stipendiją ir toliau ruošė savo veikalą "Pabaltijo valstybių politika 1918-1940 metais". Tikimasi, kad veikalas netrukus bus baigtas paruošti. Pabaltiečių studentų suvažiavime Annaberge 1955 metais jis skaitė paskaitą apie "Pabaltijo valstybių nusistatymą didžiųjų valstybių 1939 metų pavasario ir vasaros derybų atžvilgiu."

Dr. A. Gaters, gavęs 6 mėn. stipendiją, tęsė latvių dainų sintaksės tyrinėjimus.

Prof. Dr. A. Maceina (prof. Dr. G. Ipsen skatinimu) pradėjęs stambesnę darbą apie "komunistinio žmogaus fenomenologiją" ir tam tikslui renka medžiagą. Būsią nušviesta komunistinio žmogaus santykiai su Dievu, kitais žmonėmis, gamta ir kultūra. Be to, prof. Dr. Maceina parašė eilę straipsnių apie Dostojevskį ir Mickevičių ir keliolika straipsnių apie lietuvių rašytojus (Lexikon der Gegenwartsliteratur) (Dabarties literatūros leksikonas).

Prof. Dr. Z. Ivinskis svarbiausiu savo uždaviniu laikė rinkti medžiagą lietuvių tautos istorijai. Rankraštis paruoštas iki 15 amžiaus. 16 amžių liečiančią medžiagą jau anksčiau buvo surinkęs Romos bibliotekoje ir archyvuose. Tekstą dar padirbėti prie 17, 18 ir 19-jo amžiaus medžiagos.

Remdamasis studijomis Vatikano archyvuose, prof. Dr. Ivinskis parašė šiuos straipsnius: 1. "Katalikybės restauracija Lietuvoje. Problemos ir požūriai į protestantizmo plėtimąsi ir jo žlugimą Didž. Lietuvoje" ("Lux Christi"); 2. Žemaičių religinė padėtis vysk.

3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — TUESDAY, JUNE 18, 1957

Jurgio Petkūno - Petkevičiaus laikais" ("Aidai"); 3. Parašė apie 30 stambesnių ar smulkesnių straipsnių istorinėmis temomis "Lietuvių Enciklopedijai"; X-tame tarptautiniame istorikų kongrese Romoje 1955 metais skaitė paskaitą: "Jezuitų vaidmuo priešreformaciniame judėjime Lietuvoje."

Kun. mag. K. Senkus tyrinėjo lietuvių liaudies dainas ir surinko tuo tikslu daug medžiagos. Memmingene ir Ragensburge nusirašė apie 1,000 būdingų dainų. Oldenburge (stovykloje Wehnen) aptiko vertingą A. Sabaliausko lietuvių dainų ir giesmių gaidų rinkinį ir parūpino jų fotokopijas. Freiburge ilgėliau tyrinėjo Deutsches Volksliedearchiv esamus lietuvių dainų rinkinius. Ten yra ir didžiulis veikalas "Tautosakos darbai", kur taip pat yra daug lietuvių dainų (ypač 3-me, 4-me ir 5-me tomuose). Daugelį dainų ten nusirašė arba pasidarė fotokopijas.

Ir 1955-56 metais institutas parėmė pabaltiečius studentus, studijuojančius vokiečių universitetuose. 7,880 markių padalinė 65 studentams. Nors institutas pirmenybę teikia studijuojantiems filologijai, filosofijai ir ekonominiams mokslams, pašalpos atiteko daugiausia kitų mokslų

studentams. Iš teologų ir teisininkų nebuvo gauta nė vieno prašymo.

Instituto biblioteka pamažu didėja. Pasikeičiama raštais ir su kitomis institucijomis. Iš Švedijos gauta stambi dovana: "Svensk Uppslagsbok", tai naujoji švedų enciklopedija, turinti 32 tomus. Nesant pakankamai lėšų, ne visas knygų naujenybes galima įsigyti. Insitutas yra numatęs sutvarkyti ir buvusio Pabaltiečių universiteto biblioteką.

Apyskaitos metais mirė trys instituto nariai, būtent prof. V. Krėvė-Mickevičius, prof. Vaclovas Biržiška ir I. G. Grano (estas). Jų nekrologai įdėti "Commentationes Balticae" III tome.

Nuskendo 3 žmonės

Pirmoji karščio banga šią vasarą suvarė sekmadienį tūkstančius žmonių į paežerius ir paupius ieškoti atsigalvavimo. Oficialiai maudymosi sezonas atidaromas birželio 28 d.

Michigano ežere ties Fullerton Ave. nuskendė Victor Cruz, 33 metų, iš 3304 W. Polk St. Marquette paplūdimy, Gary, nuskendo 14 metų mergaitė Dixie Burnett iš 433 E. 28th St. Le Mont valstijų nuskendo Dennis Ochaba, 16 metų, iš 7929 So. 85th St., Justice. (v).

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND
Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

Ar Jūs esate toks LINKSMAS? Jei ne, tai pradėkite TAUPYTI ŠIANDIEN!

Mutual Federal Savings

2202 W. Cermak Road Chicago 8, ILL. Virginia 7-7747

and Loan Association
Chartered and Supervised by the U.S. Government

Aukštesnius dividendus mokėsime nuo 1957 m. sausio mėn. 1 dienos. Partraukime Jūsų pinigų iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę. Pinigams padėti nereikia važinėti. Jūs galite pasiūsti paštą. Mes apmokėsime pašto išlaidas.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Prezidentas

ISTAIGOS VALANDOS: Kasdien nuo 9-00 ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadienis nuo 9-00 ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadienis nuo 9-00 val. ryto iki 1 valandos po pietų. Trečiadienis visai neudaroma.

1957 METŲ BUICKAS TIK \$259500

DYNAFLOW, RADIO, APŠILDYMAS, BALTOS PADANGOS.

Lietuviškoje Prekyboje
MILDA BUICK, INC.
907 W. 35th St. — Chicago 9, Ill. — LA 3-2022

NOW AT AMERICAN FURNITURE

BIG 10.4 cu. ft. FRIGIDAIRE REFRIGERATOR

COMPARE! ONLY \$199.95 Limited Time Only

COMPARE! You Can't Match this Mammoth Capacity Buy Anywhere

Never before, even at this store, has any refrigerator value equaled this big-family-size model! Compares with refrigerators costing up to \$75 more. Beats even pre-war buys! For this is no ordinary refrigerator, but a full-quality Frigidaire Refrigerator — not a last year's close-out, not a stripped "special," but loaded with regular 1957 Frigidaire features — with Sheer Look styling, too! See our other sensational buys on 1957 Frigidaire models.

With NEWEST 57 FEATURES!

- Super Freezer Chest — full-width, stores frozen foods safely.
- Super Storage Door has 5 removable shelves
- Slide-Out Porcelain Enamelled Hydrator — full-width
- 3 All-Aluminum removable shelves — full-width
- Butter Compartment
- Quickcube Ice Trays
- Exclusive Sheer Look styling makes every kitchen look "built-in" new.

SHEER LOOK STYLED
The design of tomorrow that gives your kitchen that built-in look today — without costly remodeling.

AMERICAN FURNITURE AND RADIO STORES
1523 N. Milwaukee Ave.
HUMboldt 6-5000
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJAUSIEJI VESINTUVAI

ĮVAIRIOMS KAINOMS
Didelis pasirinkimas baldų

F. A. RAUDONIS,
N. BERTULIS, Sav.

● Mounts in the upper sash out of sight... leaves window view unobstructed!
● Mounts flush in the lower sash too! Takes hardly any room at all — doesn't stick up... out or in!
● Drapes and curtains hang smoothly!
● No need to re-arrange furniture!

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. Roosevelt Rd. Telef.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

MOVING PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI

Naųjų didelių frankų - Naųjų laisvųjų frankų
Tigų metų patyrimas - Rigus išsatinę paslaugas

JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36, Ill. Tel. Wabbrook 5-9209

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
6 cents per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitė	30c.
Mėnesiai	\$1.25
NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.	

Nuomonių laisvė — ar teroras

Amerikos spaudoje buvo daug komentarų apie Kinijos komunistų boso Mao Tse-tungo kalbą, pasakytą šių metų vasario mėnesį. Iš tos kalbos tik kai kurios ištraukos buvo paskelbtos komunistų laikraščiuose, bet išsilaikę jos tekstai, sako, gavusi Lenkijos komunistų delegacija, atsilankiusi Peipinge.

Nuo to laiko, kai apie tai patyrė Vakarų spauda, ji pradėjo rašyti, kad Mao Tse-tung pripažįsta **nuomonių ir diskusijų laisvę**. Savo kalboje jisai pareiškė, kad tiek socialistinė, tiek kapitalistinė sistema išskyla nuomonių prieštaravimus tarp įvairių visuomenės sluoksnių ir tarp žmonių masių ir valdžios. Šių prieštaravimų, sakė Mao, nereikia slopinti jėga. "Tegu žydi 100 įvairių gėlių dirvoje, kurioje yra kuriamas socializmas!"

Tai skamba labai išmintingai ir gražiai, net poetiškai. Perskaitę tuos Kinijos komunistų boso žodžius, kai kurie vakarinių tautų liberalai nudžiugo. Nudžiugo ypač tie, kurie seniai agituoja už tai, kad Jungtinės Amerikos Valstybės pripažintų Peipingo režimą. Ar mes nesakėme, klausė jie, kad Kinijos komunistas nėra toks, kaip Rusijos bolševikų? Kinai eina kitokių, "savitu" keliu, ir jei Amerika suteiks jiems pripažinimą, tai jie visai nusigręš nuo Kremliaus — panašiai, kaip nuo jo atsietė Jugoslavijos Tito.

* * *

Tas Mao Tse-tungo pareiškimas apie **nuomonių** prieštaravimus visuomenėje atrodė labai svarbus dalykas amerikiečiams, kurie turėjo pasikalbėjimą su Chruščevu CBS televizijos programoje. Vienas jų paklausė Rusijos komunistų šulą, ar jisai pritaria Mao Tse-tungo minčiai ir, antra, ar nėra tokių prieštaravimų Sovietų Sąjungoje?

Chruščevas atsakė, kad Mao Tse-tungo žodžiai gali būti visai teisingi, kiek jie liečia Kiniją, bet jų **negalima taikyti Rusijai**, nes Rusijoje tos rūšies prieštaravimų visai "nėra".

"Naujienose" jau buvo minėta, kad Maskvos "Pravda", dėdama televizijos pasikalbėjimo tekstą, antrąjį klausimą iš jo išbraukė; išbraukė ir Chruščevo atsakymą į jį. Vadinasi, Rusijos valdovai nenorėjo, kad jų valdiniai žinotų, jog Kinijos komunistų vadas kalba apie skirtumus "socialistinėje visuomenėje" kitaip, negu Sovietų Sąjungos komunistų vadas.

Bet to pasikalbėjimo turinį paskelbė, tokiu pat būdu **išcenzūruotą**, ir Kinijos komunistų organas Peipinge!

Pasirodo, kad ir nuo Kinijos žmonių yra slepiamas Mao Tse-tungo pareiškimas apie prieštaravimus tarp žmonių masių ir komunistinės diktatūros. Ką gi tada reiškia ta poetiška Kinijos komunistų boso deklamacija: "Tegu žydi 100 įvairių gėlių socializmo dirvoje"? Nieko! Dar geriau suprasime Mao Tse-tungo nusistatymą, jei

pacituosime kitą tos jo "garsios" (uždaramė komunistų mitinge pasakytos) kalbos dalį.

* * *

Peipingo režimo bosas, mokydamas savo partijos pareigūnus, sakė:

"Turint reikalą su priešais, reikia naudoti jėgą. Kinijoje mes taip pat naudojome jėgą, turėdami reikalą su žmonių priešais. Mūsų saugumo jėgos sulikvidavo viso 800,000 asmenų. Šis skaičius buvo pasiektas 1954 m. Nuo to laiko mes daugiau nebe naudojame teroro metodų".

Mao Tse-tung, vadinasi, prisipažino, "saviškių" susirinkime, kad komunistų valdžia naudojo terorą ir kad nuo 1949 metų iki 1954, ji "sulikvidavo" 800,000, atseit, vidutiniškai po 160,000 žmonių per metus!

Tačiau būtų naivu tikėti, kad Mao pasakė visą tiesą. Diktatorius net ir savo partijos žmonėms niekad visos tiesos neatskleidžia. Toje savo kalbos dalyje Mao **pamelavo du kartus**: jisai labai sumažino nužudytų "liaudies priešų" skaičių, ir jisai melavo, sakydamas, jog teroras jau nuo 1954 m. nenaudojamas.

JAV senato saugumo komitetas turi surinkęs žinių, kurios, kaip vakar "Naujienose" buvo minėta, rodo, jog teroro veikimas "raudonojoje" Kinijoje nepasiliovė iki 1956 metų pabaigos.

Tos žinios, toliau, rodo, kad nuo 1951 iki 1956 m. galo Kinijoje buvo nugalabota **15 milijonų žmonių**, atseit, tarp 2 ir 3 milijonų kasmet!

Pagaliau, tos žinios sakoma, kad Kinijos komunistų valdžia turi įrengusi **2,000 milžiniškų koncentracijos stovyklų**, kuriose internautieji žmonės yra pasmerkti "baisiam išnaudojimui, primenančiam barbarizmo laikus".

Ar tai ne teroras?

Žodžiu, Kinijos komunistiniai valdovai yra tokie pat žmogžudžiai, kaip ir Rusijos komunistai. Mao Tse-tung yra toks pat budelis, koks buvo Stalinas.

Išskerdęs milijonus žmonių, tas bestija kalba apie įvairių spalvų gėles, žydingas Kinijos žemėje, aplaistytoje jų krauju! O Vakaruose esama politikos vadų, kurie geidžia susidraugauti su juo ir — daryti biznį!

Išmintis ir mokslas

Žymus filosofijos ir literatūros klausimais rašytojas, prof. Sidney Hook, Njujorke leidžiamame s.d. žurnale "The New Leader" sako:

Seniai žinoma, kad tarp mokslo ir išminties esama skirtumo. Žmogus juk gali būti, ir mokytas kvailys, ir nemokytas išmintingas. Skirtumą tačiau sunku žodžiais pavaizduoti.

Ir Benjamin Franklin, ir Karolis Marksas sakė, kad žmogus esąs įrankius vartojąs gyvulys. Kada mūsų protėviai sugalvojo itinągį kirvuką, visų pirma žinios apie itinągį esmę ir pobūdį nebūtų padėjusios išspėti, ką su kirvuku daryti: kirsti medį ar tervą? Tas pats ir su mūsų dienų atomine energija. Visos žinios ir mokslas apie ją nepakūgžia žmonijai, ką su ja daryti. Čia reikia kitokio mokslo — išminties.

Skirtumas tarp kirvukų ir atomų gadinės tas, kad ato-

mai gali pražudyti visą žemės gyvybę. Kai kurie šio fakto išsivieję metasi ir beribį pacifizmą, nepasvarstydami, kad šitoks pacifizmas, gal būt, diktatūrą (dėl jų neatsakingumo) agresiją greičiau išauktų, negu sulaikytų.

Aišku, technikos pažanga būtų neišmintinga (ir negalima) stabdyti. Tačiau turime suprasti ir jos dviveidiškumą. Ji mums siūlo sotesnį, šiltesnį, patogesnį ir kultūringesnį gyvenimą. Bet ji neša ir visišką žmonių sunaikinimą.

Ir šiaip, ir taip galvodami, turime suprasti, kad galutinę, išbaigtą nuosprendžį nepriimame. Vienas kieno kvailas žingsnis gali pribaigti žmonių ir jos istoriją. Tačiau nesimato tokios didelės išminties, kuri leistų mums toliau galvoti ir nebesukti. Kol žmogus su žmogum rungsis ir vengs kooperuoti, tol turėsime galvos skaudėjimų ir bėdų. Turėsime gyventi ne kokia augšta ar paveldėta išmintimi, bet kasdien prakaitu užpelnoima.

Dar dėl nebuvėlio 1919-20 m. bado Lietuvoj

Iki šiol Lietuvos nepriklausomybės metai lietuviškų komunistų visai buvo niekinami, šmeižiami, juodinami. Tas darbas, kiek jau atsargiau tęsiamas ir toliau. Ir įdomu, kad iki šiol komunistai nedrįso "įrodyti" ir kitiems įkalbėti, kad menamai Lietuvoj buvo badas. O štai dabar staiga ir menamai dokumentuotai pakišo mintį, kad 1919-20 m. būta bado Lietuvoj.

Kuriems galams jiems tas reikalinga? Juo labiau, kad net pačių komunistų seniau leista spauda niekur nerasė, nekalbėjo apie bādą Lietuvoj. O štai dabar toks badas jau sudarytas. Tenka spėti, kad pavergtos Lietuvos kaimo žmonių mityba patiemis komunistams sukelia rūpesčio. Kad šiaip taip kitus ir save galėtų nuraminti, imama įkalbinėti, kad seniau, tai yra "buržuazijos valdymo metais", Lietuvoj būta dar blogiau, štai žmonės net badavo.

Paliksim nuošaly tuos spėliojimus. Dirstelkim, kad lietuvių komunistų spauda rašė apie Lietuvos pirmuosius žemės ūkio kilimo metus.

Anuomet Maskvoje veikė Vakarų tautų mažumų universiteto sektoriai. Ten buvo dėstoma tų tautų šalių ūkis, ekonominė geografija ir kita, kas lietuvių kraštų praeitį ir bendrą jų padėtį. Toks universiteto sektoriaus buvo skirtas ir lietuviams, sugabantiems pamokas klausyti, kas suprasti ir užrašyti. Tai buvo ne kas kita, kaip aukštesnieji komunistų propagandistams kursai. Lietuviškojo sektoriaus dėstytojai buvo Z. Aleksa, V. Kapsukas, R. Rasikas, Jonas Šepetys ir kiti.

R. Rasikui buvo pavesta dėstyti Lietuvos ekonominę geografiją. Lietuvos statistikos žiniomis ir kitais šaltiniais pasiremiamas, jis parašė 112 puslapių Lietuvos ekonominės geografijos vadovėlį. 1929 m. tą vadovėlį išleido Baltarusijos valstybinė leidykla. Vadovėlio autorius R. Rasikas aukštuosiu mokslus ėjo Krokuvos universitete. Studijavo ekonomiką. Komunistinį gyvenimą jis įsitaukė kartu su bolševikinio perversmu. Tarnavo raudonojoje armijoje įsibrovus į Lietuvos dalį, R. Rasikas trumpą laiką buvo Anykščių rajono karo komisaras. Be mitinginių kalbų, nieku piktų nepasirodė. Taigi, vadovėlio autorius būta ūkinio gyvenimo gairės nusimanėio ir neabejotino komunisto. Komunisto ne eilinio, bet komunistinės laktos aukštai pakilusio.

Jo vadovėlyje nieko nerastite apie buvusį bādą Lietuvoj. An-

traip, įvairiais žemės ūkio statistikos duomenimis jis įrodinėjo, kad žemės ūkis jau pradėjęs 1919 m. staiga pradėjo kilti ir jo derlius 1920 m. jau pranėš 1913 m. caristinės okupacijos meto derlių. Jo išvedžiojimais, Lietuvos žemės ūkis sparčiai kilo iki 1925 m. Nuo tada menamai prasidėjo šalies ūkiniai negalavimai. Visam ūkio gyvenimui skaudžiai atsiliepė 1924 m. buvęs nederlius. Iš čia jis daro išvadą, kad tais ūkiniais sunkumais pasinaudojo Lietuvos dvarininkija, kaimo buožės. Jie sudarė sąjungą ir su fašizmu bei buožių ideologu prof. A. Valdemaru ir dvarponių vadu A. Smetona, kurie įvykdė Lietuvoje perversmą prieš toliminę žemės reformą, prieš ūkininkų atkūtimą ir dvarų parceliaciją. Bet R. Rasikas pasisako, kad jau 1927 m. pavyko buožiniam ir bankiniam kapitalui ūkis stabilizuoti.

O galutinose išvadose R. Rasikas pasisako, kad Lietuva nepriklausomai negalėjanti išsilaikyti kaip žemės ūkio kraštas. Jis, kaip ir kiti žemės ūkio kraštai, bus anglų ir kitų imperalistų išnaudojamas ir virš jų pusiau kolonialinių kraštų. Ir aišku, tolimesnės jo išvados grūnauja jau komunistinės, propagandinės. Tik tuomet Lietuvą neturės jokių ūkinių negalavimų, išnyks bedarbė, kaip bus panaikinta kapitalistinė tvarka, su prantama, kaip Lietuva virs Sovietijos šalimi.

Juk komunistiniu sliauru galvojimu nėra įmanomas tarpvalstybinis ūkinis bendradarbiavimas bendru susitarimu sudarytas — juoda arba balta; kapitalistinis imperalistų išnaudojimas arba Sovietijos "laisvė" — centralizuota liaudies "demokratija".

Nors R. Rasikas neigiamai žiūrėjo į ateities Lietuvos galimą valstybinį gyvenimą ir, rodos, tas vadovėlis nenusidėjo leibinim teorijoms, bet vėliau pačių lietuvių komunistų vadovėlis buvo pultas ir pavadintas "dešiniojo nukrypimo" knyga. 1930 m. "Komunisto" Nr. 6 buvo įdėta platoka tos knygos kritika. R. Rasikas buvo puolamas, kam jis, rašydamas apie Lietuvos perversmą ir fašistinės diktatūros įgyvendinimą nedaug neišsiskino, kad bankinis kapitalas nebūtinai turi būti sudėtas vien tik buržuazijos. Esą, buržuazija tiek yra apsuksi, kad sankaupų pavidale į bankus sutraukia indėlius ir iš valstiečių ir bendrai darbo žmonių, bet tuo bankiniu kapitalu vadovauja tik stambioji buržuazija. Ir todėl autorias toji knyga negali patarnauti Lietuvos komunistų

partijos kominterno generalinei linijai. Ji netinka ir Maskvos kom. vakarinio universiteto studentams. Ji, toji knyga, savo esme net ne marksistinė, o tik raštas su aiškiu nukrypimu į dešinę. O bendrai komunistams toji knyga nepatiko ne dėl to kas čia suminėta, o tik dėl to, kad R. Rasikas įrodinėjo, jog Lietuvos ūkis žengia pirmyn, nesmerkė žemės reformos, sudėbų į vienkiemius skirstymo, suminėjo nusausinimo darbus, nepaminėjo ir įvairių šakų kooperatinės veiklos. Visa šita komunistams anuomet ir iki šiol bādė ir bado akis. Juk visos tos ūkinės priemonės pratinio žemdirbių prie savarankaus ūkinio gyvenimo ir kartu skatino jį nusikratyti bet kurių nedemokratiščių politinių asmenų ir visos šalies varžtų. O visa tai nepakeliu su komunistu.

Čia prisiminkime, kad netrukus po 1930 m. "Komuniste" Nr. 6 pasirodžiusios R. Rasiko Lietuvos ekonominės geografijos kritikos jis pats dingo "be žinios" ir iki šiol komunistų spauda jo vardo nemini. Jis neregaliu, nors savo raštais ir komunistų spaudą įnešė vertingesnį indėlį, negu amžinai besiblaškąs ir nežinąs kur jis esąs Vincas Kapsukas.

Bet ne vien tik R. Rasikas įrodinėjo, kad Nepriklausomybės metais Lietuvos ūkis žėnūrė pirmyn ir toli prašoko sava ūkine pažanga prieškarinius rusų caristinės okupacijos metus. Apie tai kalbėjo ir rašė ir kiti. Dar 1927 m. "Komunisto" Nr. 2 buvo įdėtas st. "Lietuvos ekonomika". Ten be daugelio neiginių vis tik buvo drįsta pasakyti:

"Žemės ūkis Lietuvoj vokiečių okupacijos metu visiskai buvo sugriautas. Ir tik pasibaigus didžiajam karui, t. y. 1918 m. pabaigoj prasi-dėjo aktualus žemės ūkio atstatymas iš karo griuvėsių. Šitas intensyvus žemės ūkio atstatymo periodas tęsėsi pradedant 1918 metais ligi 1922 metų imtinai. Pažymėtina, kad šito intensyvaus ūkio kilimo laikotarpyje lauko darbininkų darbo apmokėjimas taip pat laipsniškai kilo, apie nedarbą lauko darbininkų tarpe tuomet visai nebuvo kalbos. Žemės ūkio intensyvus atstatymas tuomet dar neturėjo palinkimo eiti lauko darbininkų ir vargingųjų valstiečių sąskaiton, o jis išimtinai naudojosi ta proga, kad žemės ūkio produktai turėjo gerą rinką Vokietijoje ir kituose Vakarų Europos kraštuose".

Na ir šit sviestu patepta SS-SR:

(Bus daugiau)

JONAS AUGUSTAITIS

TIKROVĖS SVIESOJE

8. Dalis jų turėtų būti panaudota įmonių pagerinimui, investicijoms gamybai didinti bei darbai racionalizuoti, o dalis, ypatingai gauta iš valstybės turtų pardavimo, sunaudoti tam turtui atstatyti. Deja, turio čia pažymėti, kad pas mus to nebuvo daroma. Įmonės negaudavo nė minimalių sumų pagerinimams, o jos pajamos būdavo sunaudojamos kitiems neproduktingiems reikalams. Pavyzdžiui, geležinkelių valdyba metai iš metų prašydavo leisti apie devynis milijonus litų centrinėms dirbtuvėms statyti, kad galėtų pagerinti riedmenų remontus ir sudaryti sąlygas pačiai (Valdybai) statyti vagonus, o ne užsakinėti užsienyje, — tuo būdu pagiginant gamybą, suteikiant uždarbį didesniai skaičiumi kvalifikuotų darbininkų. (Nors vienais metais geležinkeliai turėjo apie 9 mil. litų pajamų, daugiau už išlaidas, tačiau dirbtuvėms statyti sumas išsuiomet nubraukdavo...)

Miškų departamentas už parduotą mišką, kaip matėme, per eilę metų duodavo 20-25 milijonus litų pajamų, bet atželdinimams (to turto atstatymui) ir kitiems miškų ūkio patobulinimams gaudavo vos kelis šimtus tūkstančių litų tam turtui atstatyti! Žinoma, atstatyti jo nebuvo galima. Tik miškų želdyme, įsteigus 1937 m. Miškų želdymo fondą, kurio svarbiausias

pajamas sudarė 3% nuo Miškų D-to pajamų, gaunamų pagal biudžetinę samatą, buvo pasiekta žymios pažangos. Jei, pvz. 1934 m. buvo atželdyta 2,791 ha ir išleista 163,670 Lt., 1936 m. — 4,116 ha, išleista 253,739 litai, tai įsteigus šį fondą, 1938 m. atželdyta 9,120 ha ir išleista 705,000 litų, 1939 m. atželdyta 9,000 ha, išleista 800,000 litų. Šie daviniai ryškiai parodo, kiek daug žalos buvo daroma miškų želdymui, kai lėšos šiam reikalui buvo skiriamos tiesiog biudžeto tvarka.

Tokių pavyzdžių būtų galima pateikti ilgą sąrašą, tačiau manau, ir toji pora aiškiai parodo šeiminkavimo netikslingumą, neekonomiškumą ir ūkio požiūriu neleistinumą. Išimti pinigų iš produkcijos, arba iš parduoto turto ir juos sunaudoti neproduktingiems reikalams, yra visai panašus į tokio ūkininko šeiminkavimą, kai jis, negalėdamas apmokėti savo išlaidų, iš ūkio apyvartos pajamų (padarytų, be kitų, pvz. gyvenamo namo papuošinui, baldams, radijo, ar fajetonui su pora išvažiuojamųjų arklių išlaikymui ar panašioms neproduktingiems reikalams), pradeda pardavinėti žemę sklypais, arba pienines karves, kad nors laikinai galėtų subalansuoti savo biudžetą. Neabejotinai, toks šeiminkavimas veda į ūkio bankrotą... Panašus Valstybės turto bei pajamų neproduktingas eikvojimas neabejotinai veda Valstybę į bankrotą...

Todėl visai suprantama, kodėl Ministeris Pirmininkas ir Finansų ministeris Tū-

belis priešinasi p. Raštikio planui pridėti prie Krašto Apsaugos Ministerijos biudžeto dar po 25 milijonus litų kasmet, prie jau esamų didelių išlaidų — 60 milijonų litų, kuriuos reikia paimti arba iš padidinto miško pardavimo, arba iš įmonių apyvartos, nepalikus joms net minimalaus kiekio joms palaikyti aukštumoje, kad tik subalansuoti biudžetą. Biudžetas būdavo subalansuotas, bet sąskaiton gamybos finansavimo, pramonės augimo bei valstybės turto neproduktingo naudojimo.

Nieks daugiau p. Raštikiui (kaip matėme) išspauti tuos milijonus nedrįso prieštarauti alinimui tautos ir jos vedimui į bankrotą, nes Valdžios atrama tuomet buvo kariuomenė, kuriai jis atstovavo. Finansų ministeris nusileido, nes jis buvo režimo žmogus ir prieštarauti negalėjo.

Abejotina, ar šitokią veiklą galėtų kas nors pavadinti "kovose dėl Lietuvos"... Norėčiau palikti tokią veiklą tikslingiau pavadinti patiems gerb. skaitytojams. Bet kad dar tas visas reikalas būtų aiškesnis ir gerb. skaitytojams lengviau išsprendžiamas, eikime dar vieng žingsnį toliau, — pažūrėkime, ko mums verkiant trūko ir ko pasiekti negalėjome, nes "neturėjome pinigų"!

3) Lietuvoje neturėjome pakankamai išvystyto kelių tinklo ir greitesnio ir lengvesnio susisiekimo, kuris keltų krašto ūkį, kultūrą ir spartesnį turtėjimą. Lietuvos sąlygomis būtų reikėję mažiausiai dar pastatyti prie esamo kelių tinklo virš 1,000

klm. geležinkelių ir virš 3,000 klm. plentų. (Šioj srityj mes buvome vienas iš labiausiai atsilikusių kraštų Pabaltijėje.) Bet tam vis neturėjome pinigų. Neturėjome pinigų pramonei kelti, — neturėjome pinigų įkurti ilgalaikio kredito pramonės banko, apie kurio reikalingumą rašėme, kalbėjome ir vis dėl "pinigų trūkumo" atidėlojome.

Todėl negalėjome įsteigti, pavyzdžiui, cemento fabriko (už įvežamą cementą išmokėjome 1939 m. virš šešių milijonų litų), negalėjome įsteigti gerų verpyklų, nors kasmet už įvežamą vilnonių siūlų išmokėdavome virš 8 milijonų litų, už vilnonių audinių virš septynių milijonų litų. Žodžiu, dėl neturėjimo pinigų negalėjome įsteigti smulkesnės pramonės, kuri mūsų krašte galėjo vystytis ir turėjo pagrindo egzistuoti — ir už kurios gaminius nebūtų reikėję išmokėti užsieniui apie 80 milijonų litų ir metus. (Visas Lietuvos importas 1938 m. siekė 224 milijonus litų.)

Dėl pinigų stokos nesugebėjome įsteigti elektros jėgainių pigesnei elektros jėgai gaminti (elektros jėga buvo brangiausia Lietuvoje), įmonių durpynams išnaudoti, briketams gaminti ir t.t.

Negalėjome įsteigti geležinkelių dirbtuvių bei kitos rūšies dirbtuvių žemės įrankiams gaminti.

Žemės ūkio srityje visai nepakankamai buvo vykdomas nusausinimas ir drenavimas, o svarbiausia — visai nepakankamas kaimo žmonėms, ypatingai darbininkams,

gyvenamų butų statybos finansavimas (daugumas jų dar miegodavo tvartuose ar kitose panašiose pašiūrose). Tokių pavyzdžių būtų galima tęsti labai toli, — pažymėtieji tačiau parodo, kad dėl pinigų "stokos" buvo atsisakyta sparciai kurti pramonę, statyti kelius, sausinti kelius ir t. t., tuomi duoti darbininkams darbo ir geresnį uždarbį ir sustabdyti visiškai iš Lietuvos emigraciją, kuri vis dar nebūvo sustojusi, nes didžiausia dalis pinigų pagal p. Raštikio planą buvo paimta kariuomenės reikalams.

Lietuvių tautai šviesti, tautinei jos kultūrai kelti, bei specialybių mokyti taip pat neturėjome pakankamai pinigų. Pavyzdžiui, pradžios mokyklų statybai 1939 m. biudžete buvo nepilnas pusantro milijono litų, kai dar daugelyje vietų pradžios mokyklos buvo labai blogose patalpose, o amatų mokykloms statyti buvo skirta vos 272 tūkstančiai litų. Įvairiems spausdinimams buvo skirta iš viso tik nepilni 77 tūkstančiai litų (iš jų — vertimams apie 9 tūkstančiai litų, autorių atpildams — dešimt su viršum, spausdinimui — apie 44 tūkstančiai ir kitiems leidimo reikalams — apie 14 tūkstančiai). SMETONOS Lietuvos institutui virš 204 tūkstančių litų (iš jų algoms — 131 tūkstantis litų, autoriams — 13 tūkstančių litų, spausdinimams — 17 tūkstančių, mokslo tyrinėjimams — du su viršum — lietuvių liaudies kondit. — apie 7 tūkstančiai, likusieji ūkiui ir raštinei).

TRUMPAI

— „Baisiojo birželio“ minėjime, kuris pereitą šeštadienį įvyko Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje, surinkta \$765.45 aukų. Minėjimą rengė Chicago Lietuvių Taryba, vadovaujama Teodoro Blinstrubo. Kalbėjo konsulas Dr. P. Dažbavdis, ALT prezidentas L. Šimutis, Dr. A. Gerutis, Dr. A. Sruga. Meninės programos metu atlikta montažų režisavo akt. Oželis. Žmonių buvo beveik pilna salė.

— Scenos Darbuotojų Sąjungos visuotinis metinis narių susirinkimas įvyksta šį šeštadienį, birželio 22 d. Menininkų klubo patalpose, 2548 W. 69th St. Dienotvarkėje: valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, naujos valdybos rinkimai ir tt. Visų narių dalyvavimas būtinas. Kviečiami įsijungti visi lietuviško sceninio veikimo Chicago dalyvės bei dalyviai. Laidinąją Sąjungos valdybą, išrinktą vieneriems metams, sudarė: Aleksas Kutkus — pirmininkas, Stasys Pilka — vicepirmininkas, Vytautas Valiukas — išdininkas, Antanas Sprindys — sekretorius ir Simas Velbasas — narys. Sąjunga šiandien turi per 50 narių.

— Šaulys K. Ulevičius ir Š. Šilingaitė per Chicago šaulių klubo meno kuopelę, kaip tautinių šokių šokėjas, surinko aukų tautinių šokių šventės reikalams sumoje \$50.00. Pinigai jau įteikti šventės išd. A. Gintneriui, kaip komiteto nariui.

— Domas Adomaitis, Motiejus Ziedelis, Alfonsas Vidutis — L. Bendruomenės Gary, Ind., nariai prisijungė tautinių šokių komitetui po \$5.00; P. Šioliūnas ir P. Dambrauskas — L. B. Bridgeporte apylinkės nariai — po \$5.00; kun. I. C. Vichuras — \$2.00 ir kiti po \$1.00.

— Tautinių šokių komiteto raštines darbo valandas: kasdien nuo 10 val. ryto iki 10 v. vakaro. Parduodami bilečiai ir šokių šventę ir banketą. Raštinių vieta — 3320 S. Halsted st. Chicago 8, Ill. — Bridgeporte, prek. J. Karvelio namuose, tik atskiroje patalpoje. Raštinių dirba stud. V. Kleiza. Telefonas bus įvestas artimiausiomis dienomis ir pasiskelbtas spaudoje.

— Lietuvių meno parodos juri komisija: dail. P. Puzinas, — pirmininkas ir nariai: A. Skupas-Cooper, A. Marčiulionis ir Br. Murinas, dalyvaujant parodos komiteto pirm. kun. J. Bozevičiui, S. J., birželio mėn. 15 d. Lietuvių Auditorijoje darbdavio paveikslų ir kitų meno kūrinių atrinkime parodai, kuri įvyksta Morrison viešbutyje birželio mėn. 28 — liepos 14 dienomis. Buvo atrinkta apie 200 darbų 50 dailininkų. Dalyvauja ir jaunieji dailininkai.

— J. M. Mozeris, Maryan Moore, J. P. Varkala, J. W. Pachankis, A. J. Valonis, Alg. Pavaronas ir P. M. Smith sudaro lietuvių tautinių šokių šventės svečių priėmimo komisiją. Jie visi yra senesnės kartos lietuvių vaikai, kurie tačiau rūpinasi lietuvių kultūrinio gyvenimo ir miela prisideda prie viešo pobūdžio lietuviškų darbų įgyvendinimo.

— International Amphitheatre, 42 ir So. Halsted st., pereitą pirmadienį buvo gyvas judėjimas. Dalyvavo apie 800 mokyklinio amžiaus vaikų repetitijoje, kur buvo atlikta 6 dainos ir 4 žaidimai. Sėslės gražiai parėngė jaunimą pasirodyti programoje. Visi laikėsi labai drausmingai ir tvarkingai. Tuo pasigėrėjo pats salės vedėjas ir JAV koresp., kaip Tribune, American Herald ir kiti. Jungtiniam Chicago mokinį chorui dirigavo muz. A. Skridulis.

— Koks šventasis su doaga? — Atsakymą rasite MSLIŲ KNYGOJE. Gaunama NAUJIE NŌSE tik už \$1.00

NEAPGAUDINĖKIME SAVES IR NEKLAIDINKIME KITŲ

Ponios Noros Gugienės raštai Naujienose man labai patinka. Dažnai skaitau juos net po kelis kartus. Štai gegužės 17 d. Naujienose ji kalba apie labdarinę. Visai teisinga jos mintis, kad iš nelaimingo asmens gautą laišką skaitydami, mes meilės ir atjautimo ugnį degame. Bet kai laišką padedame į šalį, darbą atidedame rytojui, tai sukelta mūmųse užuojauta ir meilė užgesta.

Tiksliai aš negalėčiau pasakyti, ar Balfas rūpinasi lygiai visais tremtiniais, ar tik tais, kurie atsidūrė Vokietijoje ir Prancūzijoje. Man atrodo, kad mes turėtume visais mūsų tautiečiais lygiai rūpintis, — rūpintis ir Sibiro išvežtais bei tais, kurie vargą kenčia Lietuvoje.

Mes gauname daug laiškų iš Sibiro ir iš Lietuvos. Jie visi, lygiu siūlo rašo kad jame labiausia trūksta vaistų ir drabužių. Na, kai tuos laiškus skaitome, tai tuoj ryžtamesi siuntinėti sudaryti. Tačiau siuntimo reikalą atidedame iki rytojaus. Išsikalbame su pažistamais. Gauname visokių patarimų. Vieni sako, jog paketuoti siuntimas tai tas pat, kaip siuntimas bileto į Sibiro. O tai reiškia, jog, bandydami jiems padėti, dar labiau juos įklampinsite.

Kiti patarėjai gaudena jus, jog už pasiuntimą paketo imamos plėšikiškos kainos. Vadinasi, siųsdami paketus, jūs sumokate didelius mokesčius, kuriais remiate dabartinę santvarką. Taip net laikraščiuose buvo rašyta.

Treti sako, jog jiems ten nieko nereikia. Girdi, jūs pasiųstais paketais spekuliantai naudojasi. Taip rašo Vilnis.

Bet kokia ten spekuliacija, jei, sakysime, mūsų sesutė, gavusi iš mūsų dvi sukeles, vieną pasilaiko sau, o kitą parduoda, kad galėtų savo dukrelei nupirkti vaistų, kurie yra būtina reikalingi! Nejaugi tai galima vadinti spekuliacija?

Mes senieji amerikoniai, visokių patarimų prisiklause, dažnai visą reikalą atidedame rytojui. Naujieji lietuviai (dypukai) geriau supranta už mus Lietuvos žmonių padėti bei tą baisy vargą, kurį kenčia Sibiro ištremti mūsų broliai ir sesės. Jie daug jautresni. Saviesiems, kiek galėdami, padeda siuntiniais, nors jų pasiuntimas ir brangiai atsieina. Nepaisydami įvairių kalbų ir spėliočių, jie savųjų neužmiršta.

Mums gerai pažįstamas dypukas gavo laišką iš Sibiro nuo savo žmonos ir 16 metų sūnaus. Perskaitęs laišką, net kelis kartus ašaras nubraukė. Sakė: „Padėvėtu drabužių aš neturiu ir nesitikiu jų iš niekur gauti. Bet turiu pinigų. Padėkite man nuvažiuoti į miestą ir pasiųsti naujų drabužių siuntinį“.

Nuvažiuojame į siuntimo įstaigą. Drabužių ir kitų dalykų jis nupirko už 200 dolerių. Maždaug tiek pat kainavo pasiuntimas. Ir štai po keturių mėnesių jis gavo laišką, kad jo siuntinys atėjo tvarkingai. Rašo, kad, paketa gavę, galėję ir į geresnį kambarį persikraustyti.

Tai kas, jei iš gauto siuntinio kokią sukelelę pardavė, bet užtai jie galėjo į tinkamesnį butą per-

sikelti. Kalbamas dypukas, kiek žinau, po to pasiuntė bene tris panašius siuntinius ir dar viastų. Tiesia, jis jautriai pergyveno savo žmonos ir sūnaus likimą ir darė viską, kad galėtų jiems padėti.

Mes senesnieji ateiviai gal nesame tiek jautrūs. Bet vis dėlto negalima pasakyti, kad tautiečių likimas mums nerūpėtų. Kai pasigirdo iš Vokietijos tremtinių maldavimas pagalbos, tai senieji amerikiečiai siuntė maisto paketus, drabužius ne tik savo giminėms, bet ir visai pašalinčiams. Tas pat buvo ir su afidavitais: juos siuntė ne tik savo giminėms, bet ir svetimiems. O kai tremtiniai atvažiuo į šį kraštą, tai stengėsi juos priglausti, aprūpinti butais. Ir šiandien iš senųjų tarpo surasime nemažai tokių, kurie siunčia paketus saviškiams ir Lietuvai ir į Sibiro. Viena moteris gavo laišką iš Lietuvos nuo savo sesers ir jos dukrelių. Rašo: „Mūsų vyras ir tėvelis jau 10 metų, kaip atostogauja Sibire. Dabar gavome iš jo laišką, kuriame jis rašo, jog iš naujo jo nusikaltimų peržiūrėjo ir surado, kad tas nusikaltimas nebuvęs toks didelis. Leidžia jam grįžti į Lietuvą. Tai labai džiugu ir malonu, tik visa bėda yra ta, kad neturime pinigų jo kelionei apmokėti. Teks apie du metus mums dirbti, kol sutapsime tiek pinigų, kad galėsime kelionę apmokėti“.

Ta moteris, nepaisydama to, savotišku būdu pasiuntė 35 amerikoniškus dolerius. Netrukus iš sesers gavo laišką, jog dovana ji jau priėmusi, bileta išpirkusi ir pasiuntusi vyrui. Po kurio laiko iš Sibiro grįžo ir jos vyras. Vadinasi, tie doleriai padėjo žmonai ir dukterims iš Sibiro grąžinti savo vyrą ir tėvą. Ar tai galima smerkti kaip spekuliantiška dalyką?

Bet aš jau labai nuklydau nuo ponios Gugienės rašto, kuris man sunku tinkamai įvertinti. Jei aš neklystu, tai ji vieną dalyką turėjo galvoje tą raštą rašydama, būtent, kad reikia visus mūsų tautiečius lygiai šelpiti, nežiūrint, kur jie begyventų: Vokietijoje, Sibire ar pagaliau toje pat Lietuvoje, kur žmonės irgi didelį vargą patiria. Tiesia, Lietuvos dabartinė santvarka mums yra nepakenčiama. Bet ar dėl to yra kalti ir vargą patekę mūsų tautiečiai? Iš gaunamų laiškų mums aišku, kad žmonėms ten visko trūksta, o ypatingai vaistų. Nejaugi mes jiems daugiau padėsime tuo atveju, jei nieko nesiusime?

Man atrodo, jog grąšdinimas tuo, kad siuntinio pasiuntimas į Lietuvą yra tolygus pasiuntimui bileto į Sibiro, yra nege-

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVĖ
MURAS
Builders, General Contractors
Atlieka planavimo ir statybos darbus gydytojų ofisų, gyvenamųjų ir viešųjų pastatų.
Namų įkainavimas ir įvairūs patarimai nemokamai.
Kreiptis šiuo adresu:
JONAS STANKUS
Tel.: PROspect 8-2013
bet kuriu laiku.
6800 SO. CAMPBELL AVE.
Chicago 29, Illinois

Unijos vadas kritikuoja vyriausybę dėl Girard

Illinois darbo federacijos (AFL) prezidentas Reuben Soderstrom nepritaria būdui, kuriuo vyriausybė nutarė išspresti kareivio Girard bylą, atiduodant jį pajonų teismui teisti už moters nušovimą kareiviui einant pareigas.

Soderstrom, vadovaujantis 1 mil. darbininkų, pasisakė aplamai prieš vyriausybės nutarimą atiduoti teisti Amerikos kareivius svetimų valstybių teismams. Jei Amerikos kareiviai siunčiami į kai kurias užsienio valstybes saugoti jas nuo užpuolimo, vyriausybė turi garantuoti pilnas kareivių teises, kokios yra garantuotos Amerikoje, reikalauja šis AFL vadas. (v)

ras dalykas. Tai tik suklaidina žmones. Rašydami laišką į Lietuvą, aš užsiminiau ir apie tą menamą bileto į Sibiro. Atsakė, jog šimtai gauna paketus, bet dar nebuvo tobilo atsikimimo, kad už tai kas būtų į Sibiro išvežtas. Kurios veža, tai už menamus kitus nusikaltimus.

Baigdamas aš ir vėl noriu pabrėžti ponios Noros mintį, kad reikia visus lygiai šelpiti. Tad visokiais baubais neapgaudinėkime savęs ir neklaidinkime kitų: teikime pašalpą visiems savo tautiečiams, kurie tos pašalpos yra reikalingi.

Joseph Jokantas

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „NAUJIESEN“

REGISTERED GRADUATE NURSES FOR GENERAL DUTY

Immediate openings, all shifts. — Pleasant living and reasonable rentals close to hospital. Good personnel policies. — Permanent positions with excellent starting salary.

Write, phone or wire full details of education and experience to:

SINAI HOSPITAL

6767 WEST OUTER DRIVE
DETROIT, MICHIGAN
Phone BRoadway 3-3000.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

ir vėl nutarė mokėti didesnius pusmetinius dividendus.

• Jeigu turite atliekamų pinigų, atneškite juos į Universal Savings & Loan Association. Čia padėti pinigai yra apsaugoti ne tiklajai įstaigos atsargomis, bet ir Federal Savings & Loan Insurance korporacijos. Be to, šioje įstaigoje padėti pinigai neša Jums gerus dividendus.

• Atidarydami savo taupymo sąskaitą Universal Savings įstaigoje, Jūs įsijungiate į milžinišką organizaciją, kurios 18 milijonų narių žino, jog čia taupyti saugu ir pelninga.

• Universal Savings turi grynų pinigų (cash) pėrviršį, todėl yra nutarusi duoti paskolas labai lengvomis sąlygomis. Jei rengiatės įsigyti savo namą ir Jums reikalinga paskola, prašome atvykti į Universal Savings. Mes Jums sutvarkysime dokumentus ir duosime ilgų metų paskolą.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

T. RYPKEVIČIUS, Sekretorius

Atidaryta kasdien nuo 9 iki 4 val.; Ketvirtadienį nuo 9 iki 8 val.; Šeštadienį nuo 9 iki 3 val.; trečiadienį uždaryta.

Kaip įtvirtinti Dirbtinius Dantis savo vietoje?

Ar jūs erzinate ir vargate dėl savo dirbtinių dantų smūkimo, ištrūkimo ir klaidingumo? Tada, kaip ir juokiantis? Tik papasakokite truputį FASTEETH ir savo poklaidę, šį alkaną (be rūšies) padrą tvirtus ir patogių laiko dirbtinius dantis. Nėlipant, neklampi, be tesios skonio ir kvapo. Nepraragsta. Naikina „plokščių kvapą“. Nusipirktie FASTEETH dar šiandien bet kurioje vaistinėje.

CONVENTIONEERS WELCOME! P E T E ' S

Est! Est!! Est!!!

Restaurant and Cocktail Lounge

Chicago's STEAK SPECIALISTS

SERVING DAILY (Except Sunday)

LUNCHES

11:30 a.m. to 2:30 p.m.

and DINNERS

5:00 — 11:30 p.m.

Also Featuring

A Complete Line Of

ITALIAN DISHES

535 N. WELLS STREET

Whitehall 4-1535

DE 7-9707

Nemokamai Nuvilksime

automobilį iš nelaimės vietos, jei leisite mums jį pataisyti.

Telefonuokite:

CANAL 6-8397

Užsirašykite šį telefoną ir visada laikykite jį mašinoje.

CANALPORT AUTO REPAIR

2180 So. Canalport Ave.

(prie 22-ros ir So. Morgan)

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGIŲ
PRITAİKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 10 iki 1 val. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076

Tel.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tik antradieniais ir penktadieniais. Trečiadienį ir šeštadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

CHICAGO, ILL.

Ofisas: HEmlock 4-5849

Rezidencija: HEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9; Antradienį nuo 1-5, Treč. ir Šeštadienį tik susitarus.

Ofiso telefonai: VIRginia 7-0036

Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.

Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414; rez.: RE 7-6867

DR. BR. GAIZUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Rezid. tel.: STEwart 3-4511

Ofiso telefonai: YARds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 WEST 35th STREET

Kampas Halsted ir 35-tos gatvės

Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Tel.: STEwart 3-4511

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvų Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakarą.

Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.

Ofiso telefonai: PROspect 6-3838

Rezid. telefonai: REpublic 7-9199

Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIU LIGŲ SPECIALISTĖ

IR PRITAİKO AKINIUS

Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį ir šeštadienį.

2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 SO. 49th CT., CICERO

Kasdien 10-12 ir 4-7 val.

Trečiadienį ir šeštadienį tik 10-12 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4938 W. 15th St., Cicero, Ill.

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.

Šeštadieniais 12-4 val.

Butas: 1634 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonai: LAfayette 3-3210

Jei neatsiliepia, šaukite KEDzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

4146 SO. ARCHER AVENUE

Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30

Daily afternoon.

Vakaraais: pirmad., antradienį, ketvirtadienį.

6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį nuo 9-11 val. ryto ir nuo 2-4 val. po pietų.

Trečiadieniais uždaryta.

Tel.: PU 5-6766

Naktį skambinti rezidencijon.

1653 W. 103rd St., Beverly Hills

Tel.: BEverly 8-3946

Darbo valandos: nuo 6 iki 9 val. vak. kasdien, išskyrus trečiadienį.

Šeštadienį nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Dr. Juozas PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 ARCHER AVENUE

(ėjimas iš Whipple St.)

Valandos: kasdien 10-12, 2-6 popiet, 7-9 p. m. Šeštadieniais 10-12. Trečiadieniais uždaryta.

Tel.: LA 3-4949 — Namų CE 3-7786

Ofiso telefonai: CLiffside 4-2896

Rezidencijos: LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 WEST 47th STREET

(kampas 47th ir Hermitage)

Pri

Susidūrė su automobiliu

Policijos automobilis, skubas tirti nelaimę, susidūrė prie 74th St. ir Kenwood Ave. su automobiliu, kurį vairavo Eileen Quinlan, 18 metų, iš 7413 Kenwood Ave.

Miss Quinlan išlėkė iš automobilio, kai jis, gavęs smūgį, sudužo į krautuvės sieną. Ją nugalėto į Jackson Park ligoninę su praskelta galva ir sužeista nugara. Toj pačioj ligoninėj atsidūrė ir abu policininkai, Donald Brady, 26 m., iš 906 West 68th St. ir Ralph DeLuca, 26 metų, iš 6750 Cornell Ave. (v)

Šoferių unija pirk
Paul Riccos "pilį"

Al Capones gaujos narys Paul Ricca pradeda likviduoti savo turtą, teismui atėmus pilietybę ir imigracijos įstaigai ruošiantis jį deportuoti į Italiją.

Jo "pilį", ištaigingus ir įtvirtintus namus Long Beach, Ind., nupirko šoferių unija už \$150,000. Unija ten įruoš mokyklą apmokyti savo tarnautojus reikalų vedėjus, agentus, organizatorius ir kita. (v)

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi

2 BUTŲ, 2—4
Vienas butas tuščias. Automatinis alyva šildymas, 2 auto garažas. 68th ir Green Sts. \$12,000. TRIangle 4-3652

Dirksen nepalaiko
Čikagos reikalavimų

Sen. Dirksen (resp., Ill.) pasakė, kad jis remis vyriausybės nusistatymą svarstyti "pimažu" įstatymą padidinti Čikagos miestui vandens naudojimą iš Michigano ežero.

Čikagos miestas reikalauja, kad senatas kaip galint greičiau priimtų šį įstatymą, kaip kad jau padarė atstovų rūmai. Kitas Illinois senatorius, Paul Douglas, pasižadėjo kovoti, kad įstatymas būtų priimtas artimiausiu laiku.

Įstatymas jau buvo priimtas du kartus anksčiau, bet prezidentas vetavo, aiškindamasis, kad pirma reikia susitarti su Kanada. Mat, imant kiek daugiau Čikagai vandens iš Michigano ežero, gali nukristi apie puscolį vandens lygis ir kituose ežeruose, prie kurių prieina Kanada. (v)

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi

NAUDOKITES PROGA! Marquette Parke beveik naujas mūr. namas, 2x6 kamb. Aukštas beismontas ir pastogė, tinkami gyventi. Geriausia konstrukcijos medžiaga ir įrengimai. Lengvas mokėjimas. \$41,000. Volodkevicius.

2 AUKŠTŲ mūr. namas. Apačioj grosernė, viršuj 6 kamb. moderniškas butas. Dvigubas garažas. Šalia dar tuščias sklypas. Arti 72 ir S. Racine. Viskas tik \$23,500. A. Reklaitis.

6 KAMBARIŲ rezidencija 2 bloka nuo Marquette Parko. Šildymas gazu. Rūsįs apsaugotas nuo potvynių. Dvigubi alium. langai, 2 karų garažas. \$23,000, arba geriausias pasiūlymas. A. Katilius.

MARQUETTE PARKO apylinkėje 1½ aukšto mūr., 5 kamb. apačioj ir 3 kamb. ir graži vonia viršuj. Lengva perdirbti į antrą butą ir iš to gauti geras pajamas. \$18,000. A. Sirutis.

KETURI BUTAI. Puikiai užlaikytas mūr. 2 aukštų namas, 2x4 ir 2x3. Geros pajamos. Aut. šildymas. Gražus ir platus sklypas. Garažas. Skubiai turi parduoti už \$23,900. Volodkevicius.

TAVERNA-SALĖ ir 2 butai Cicerioj. Aut. alyvos karšto vandens šildymas. Pajamų, neskaitant biznio, \$400 ir mėn. Visa kaina \$31,000. A. Reklaitis.

7 KMB. REZIDENCIJA Gage Parke. Karštu vandeniu gazu apšildymas, 2 karų garažas. \$20,000. A. Katilius.

VISAI NAUJAS 1½ aukšto iš visų pusių kietų plytų namas Gage Parke, 2x5 kamb. Plytelėm klotas virtuvės ir

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE prie 67th ir Kedzie 4 kambarių apkalts medinis namukas, užpakalyje 30x125 pėdų sklypas. Parduodamas už \$7,900. Skambinkite po 6 val. vakaro: HEmlack 4-2012

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi

vonios, 2 šildymo sistemos. Apsauga nuo potvynio. 35 pėdų sklypas. A. Sirutis.

6 BUTŲ mūr. namas, puikiam stovyje, prie pat Marquette Parko, 4 karų garažas. Didelis sklypas su dekoratyviniais medžiais. Nuomos i mėn. \$675. Kaina neaukšta. A. Reklaitis.

PRIE WASHTEENAW ir 73rd mūr. 6 kamb. namas. 33 pėdų sklypas. Aut. šildymas alyva. 2 karų garažas. \$19,000. A. Katilius.

KAS IESKO—RANDA! 6 kamb. bungalov, octagon, Marquette Parke, moderniškas. Visi dideli kambariai. Kokili vonia ir virtuvė. Nauji kilimai. Alyvos šildymas. Vertingi priedai. Nedelskite! \$19,500. Volodkevicius.

SUMAZINTA KAINA. 6 did. kamb. mūr. namas Marquette Pk. Galima lengvai pertvarkyti į 2 butus. Rūsij yra dar 2 kamb. butelis. Gazo karšto vandens šildymas. Galima tuojau užimti. \$20,000. A. Reklaitis.

LIGA VERCIA PARDUOTI. Mūr. insul. 2 aukštų namas: 6 ir 3½ kamb. ir didelė patalpa bizniui. Labai gera vieta. Viskas moderniškai įrengta, ir labai švaru. Tik \$29,000 arba geras pasiūlymas. Volodkevicius.

SU 2 ORO VESINIVIAIS po ¾ tonos (Air Conditioning) 7 metų 5 kamb. mūr. rezidencija. Kilimai, virtuvės spintelės, autom. skalbimo bei džiovinimo maš., virimui plyta. Rūsij svečių kamb. su baru ir TV. Apsauga nuo potvynio. Specialus tinklinis dengtas vas. porčius su pritaikytais baldais. Gazo šildymas. 2 auto garažas. \$22,500. A. Sirutis.

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

MARQUETTE PARKE 1½ aukšto mūrinis, 6 ir 4 kamb. atskiri butai, alyva šildymas, alumininiai langai. Mūrinis garažas. \$24,500. 2 butų po 4 kamb. mūrinis, centralinis šildymas, abu butus galima užimti.

GAGE PARKE 5 butų po 4 ir 3 kamb. mūrinis, centralinis šildymas alyva, garažas, dvigubas sklypas. Metinės pajamos \$4,716. Kaina \$36,000.

2 butų medinis (2 po 4). Nauja vonia ir virtuvė. Šalia 37 pėdų sklypas su 2 automobilių mūriniu garažu. \$15,800.

4 didelių kambarių kampinis mūrinis bungalow, centrinis šildymas, mūrinis garažas. Parduoda dėl ligos. \$13,500.

7 kamb. 2 aukštų mūrinė rezidencija, prie 60th ir Maplewood, lengvai perdirbama į 2 butus, centrinis šildymas. Tik \$18,000.

BRIGHTON PARKE 3 butų mūrinis, 2 po 5, vienas 2. Platus 50x125 pėdų sklypas. Karštu vandeniu dujomis šildymas. Alumininiai langai ir sieteliai. Geras parkinys. \$24,500.

KITUR 2 butų, 4 ir 3 kamb., gražus medis, centralinis šildymas alyva. \$89.00 mėnesinių pajamų ir 4 kamb. butas savininkui. Arti 69th gatvės susisiekiu. \$13,700.

KUTRA - NORKUS
REAL ESTATE—INSURANCE
NOTARY PUBLIC
2405 West 51st Street
WA 5-5030 arba PR 8-3579 (vak.)

BRIGHTON PARKE: Mūr. 2 po 6, centr. šild., garažas, šviesūs kamb. Reikia skubiai parduoti, duokite pasiūlymą.

Mūr. 2 po 4 ir sklype 1 kamb., geras mūras, plasteris, nemaži kamb. gar. Med. 2 po 4, centr. šild., garažas. Arti mokyklos.

Med. 2 po 4, centr. šild. tik \$14,500. GAGE PARKE:

Mūr. 2 po 6, centr. šild. abiem butam, dideli mieg. Arti susisiekimo ir mokyklos, reikia skubiai parduoti.

Med. 4 kamb. su sklypu ir centr. šild. Tikrai \$12,000.

Mūr. su krautuve ir 4 kamb. butu, centr. šild., garažas. Nebrangiai.

MARQUETTE PARKE:

Naujas mūr. 5 kamb., 3 mieg. Centr. šild. gazu. Labai graži vieta.

ŠIMAITIS REALTY
2737 WEST 43rd STREET
CLiffside 4-2390

13 DIDELIŲ APARTMENTŲ ir gerai užlaikytas stiprus namas. Modernios vonios, uždari porčiai, alumininiai langai, centralinis šildymas alyva. \$75,000.

MARQUETTE PARKE — 10 butų apartamentinis, kaina \$67,000. Mažas įmokėjimas.

33rd ir HALSTED — pačiame biznio centre, mūrinis, 3 krautuvės ir 2 butai. Savininkui centralinis šildymas.

BRIGHTON PARKE — arti lietuviškos bažnyčios, medis. Savininkui gražus 6 kambarių butas ir \$105 pajamų. \$16,800.

BEVERLY SHORES, Ind., naujas gražus namas su rūsiu ir šildymas. Tinka gyventi ir ištisus metus.

V E N T A
REAL ESTATE IR INSURANCE
4409 So. Fairfield Ave.
Lafayette 3-3881

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mano įstaigą. Naudo kitės mano teisingu patarnavimu.

E. KURŠIUS
REAL ESTATE SALES
REpublic 7-9400

Bet kokį nekilnojamą turtą greitai parduosi ir teisingai pirksti tikiai per mūsų įstaigą. Parpiname paskolą, išrašome visokeriopą apdraudą. Veikia Notariatas.

NORVILA
2600 West 59th St. PROspect 8-5454

\$13,500 PILNA KAINA UŽ 2 BUTŲ mūrini, 4-5 kamb. 25th ir Albany. Rūsįs, furnasų šild., kabininės virtuvės. Bargenas. \$2,800 įmokėti. Svoboda, 3739 W. 26th St. LA 1-7038.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

NURSING CAREERS
IN BEAUTIFUL
HOUSTON, TEXAS

BAPTIST MEMORIAL HOSPITAL
has unusually attractive vacancies for
REGISTERED GRADUATE NURSES
FOR GENERAL DUTY.

Good working conditions. 5 day week.
Many employee benefits.

STARTING SALARIES \$285 - 315
\$25.00 Bonus for late shift.

Living quarters available in modern 7 story nurses
building at \$30 per month for private room.

These are permanent career positions.
Good opportunity for advancements.
485 bed hospital.

LITHUANIAN GIRLS. RE-ENTER NURSING NOW.
YOUR COUNTRY NEEDS YOU.

Write full details of education and experience to:
DIRECTOR OF NURSES

BAPTIST MEMORIAL HOSPITAL
HOUSTON, TEXAS

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavinimi

GAGE PARKE mūrinis 2 po 6, su gražiai įrengtu rūsiu, garažas. Numazinta kaina.

Pajamų nuosavybė, 2 po 4, medis, rūšys, ant 37 pėdų loto, 2 mašinų garažas. \$14,900.

5 kamb. mūrinis namas, radiatorių šildymas, 2 mašinų garažas. \$16,900.

MARQUETTE PARKE savininkas turi greitai parduoti pusantro aukšto medinį namą, 5 ir 3½ kamb. Alyvos šildymas. Tik \$12,200. A. Vaina.

2 aukštų, 6 kambarių, mūrinis namas ant 42 pėdų loto, 2 mašinų garažas, alyvos šiluma. Tik \$19,500.

BRIGHTON PARKE pajamų nuosavybė, 2 po 4 medis, gerame stovyje. Pilon kaina \$11,000. Mėnesinis mokėjimas mažesnis, negu nuoma.

PASTEIRAUKITE mūsų namų sąrašą ir įsitikinkite pirkinį gerumui!

NAMŲ SAVININKAI!

Turime pirkėjų visų rūšių namams. Norėdami skubiai parduoti namą, skambinkite nemokamam įkainavimui J. Bacevičiui.

VARPAS, Real Estate
INSURANCE, NOTARY PUBLIC
5916 SO. WESTERN AVE.
PROspect 8-2234 arba HEmlack 4-7085

PAINTERS AND DECORATORS
Maliavotojai ir Popieruotojai

DAŽYTOJAS-DEKORUOTOJAS
Dažomė naujus ir senus namus iš oro ir vidaus. Restoranus, sales ir kt.

JONAS PLEIRIS
Skambinkite: PRescott 9-0225
10046 SO. LOWE AVE., CHICAGO

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERIO, mėsos, daržovių, sušaldyto maisto, self-service krautuvė. 3-ju kambarių butas užpakalyje. Telefonas TOWnhall 3-2176.

Skaitykite "N-nas"

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

REIKALINGA moteris 2 metų vaikui prižiūrėti. Skambinti CLiffside 4-1759

RESORTS AND VACATIONING
Kurortai ir Atostogų Vietos

KVIEČIAME Jus praleisti vakacijas Shore Garden Resorte. Puiki vieta plaukiojimui, irklavimui ir žuvalimui. Nebrangios kainos.

DICK & BETTY LINKUS
Twin Lakes, Wisconsin
Phone: TRIangle 7-9191

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

VIKTOR KOZICOS
lietuviška gazolino stotis ir auto taisykimas.

CALL-ME-MOTORS Co.
5759 SO. WESTERN AVE. PR 8-9533
Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys.

NORI PIRKTI GERĄ

AUTOMOBILĮ NEBRANGIAI?

DAUGYBĖ NAUJŲ IR VARTOTŲ CADILLAC,
BUICK, OLDSMOBILE, PONTIAC, NASH,
FORD, PLYMOUTH, CHRYSLER, DE SOTO,
DODGE, IMPERIAL IR STUDEBAKER. Kainos nuo \$95.00.

Galima nupirkti be pinigų, mėnesiniais išsimokėjimais.

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.
4030 ARCHER AVE.

Sava literatūra turėtų domėtis kiekvienas lietuvis!

RENTING IN GENERAL
Nuomos

NAMŲ SAVININKAI!

PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI NEMOKAMAI.

Turime laukiančiųjų sąrašą. Greitam patarnavimui skambinti PROspect 8-2234.

Varpas Real Estate
5916 So. Western Ave.

ISNUOMOJAMAS BUTAS, centralinis šildymas. Pageidaujiam suaugusiųjų. 931 W. 33rd Place, FROntier 6-2248.

ISNUOMOJU 4 kambarių butą, nebrangiai, \$30 mėnesiui. Pageidaujami suaugę žmonės. 2309 W. 50th Place.

ISNUOMOJAMAS kambarys su atskira virtuve ir vonia. Skambinti bet kada EN 4-4966.

CONTRACTORS-BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

BUILDING, REMODELING CONTRACTOR

Nauji namai ir garažai, senų namų stogai, kaminal, porčiai ir langai. Cemento ir mūro darbai, pleisteriavimas, dažymas, tile idėjimas ir įvairūs kiti darbai. Skambinkite:

LIUDAS TAUJENIS
6828 SO. MAPLEWOOD AVE.
HEmlack 4-5848

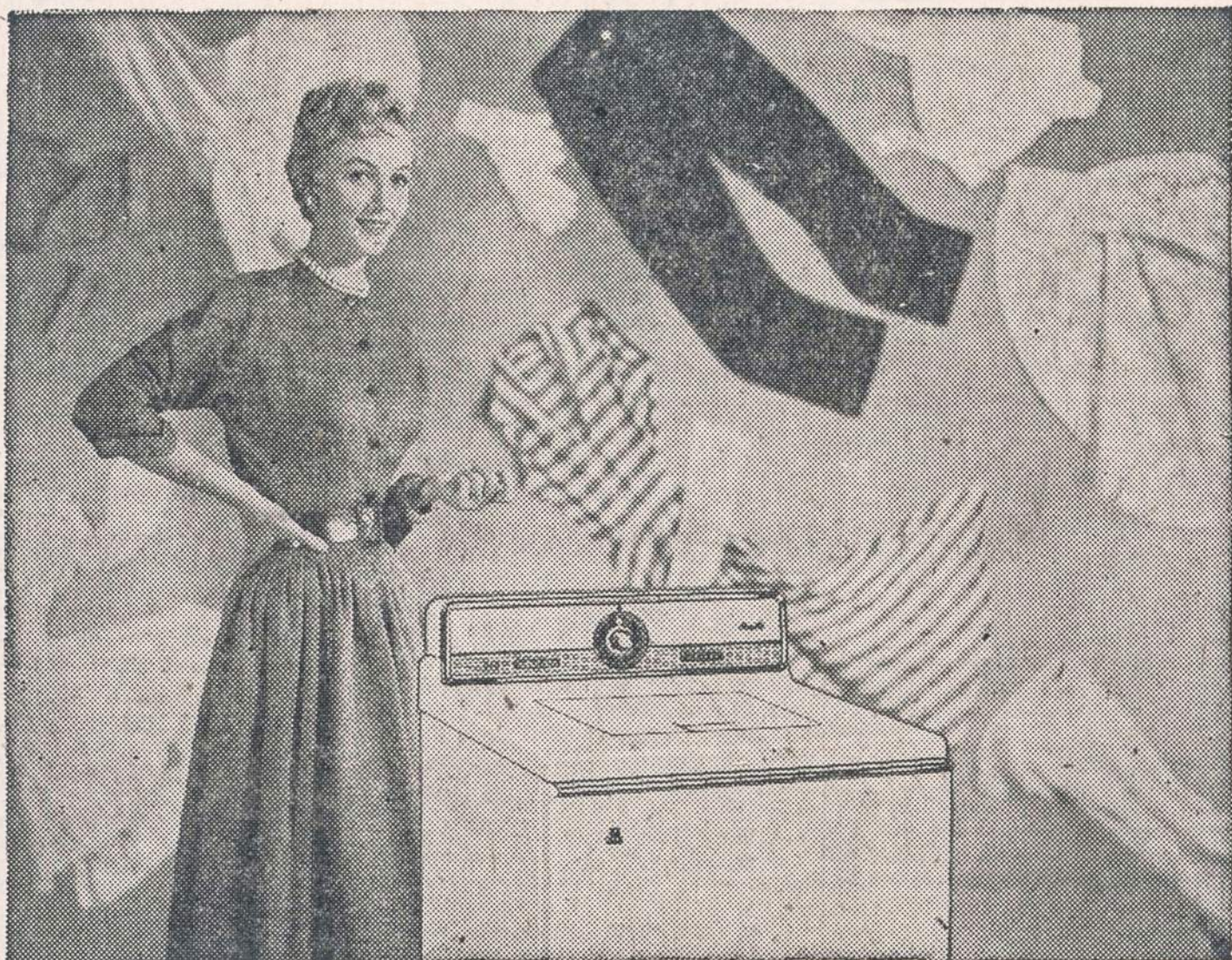
NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)

Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.

Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6508 SO. TALMAN AVE.
GROvehill 6-7692 arba
Lafayette 3-1209

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—TUESDAY, JUNE 18, 1957

Everything* is Washable in the NEW
MAYTAG ALL FABRIC AUTOMATIC

* If it's safe in water... it's washable in the new Maytag. Sheer stockings and delicate sweaters of fragile modern fabrics... dainty baby woolens... sturdy cottons and heavy materials... now you can wash them all automatically, yet with the gentleness of hand washing. Saves on ironing, too!

Only MAYTAG offers you all of these features:

- Two speed washing action.
- Automatic water level control saves water.
- Built-in Suds Saver optional.
- Choice of 3-water temperatures, with exclusive cold water wash or rinse.
- Gyrofoam action and double spin tubs for cleaner, faster washings.
- In White, Pastel-tone Green or Yellow.

And so easy to buy! Small down payment - Monthly payments as low as

Double Trade-In ALLOWANCE

GLASER'S APPLIANCE
AND FURNITURE CO.

5115-5123 So. Kedzie Ave.

PROspect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS